

Cena prądu a pogoda »10

Wzrost gospodarczy spowolni »13

Już były przymrozki, ale na jesienne ubrania jeszcze za wcześnie »14

Więcej kradzieży samochodów, celują też w luksusowe auta »20

Inga Ruginienė nową premier, tworzy gabinet. „Przede wszystkim obronność, zobowiązania socjalne”

Fot. Orestas Gurevičius, Žygimantas Gedvila, ELTA; fotokolaż Apolinary Klonowski

Inga Ruginienė nową premier Litwy, ale na pełny gabinet musimy jeszcze poczekać. Jak „Kurierowi Wileńskiemu” powiedział jeden z liderów socjaldemokratów, koalicja „spodziewa się, że nadal pomyślnie będzie kontynuowała rozpoczętą pracę”. Tymczasem w Wilnie przeszedł protest. »6-9

Historyk o Wilnie na początku II wojny światowej »11

W dworze w Wilkiskach doszło do kolejnego pożaru »15

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

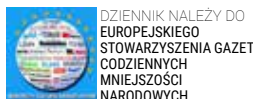
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Narodowe czytanie w Wilnie

W środę, 3 września, o godz. 18.00, w kawiarni „Sakwa” (ul. M. K. Paco 1/2, Wilno) odbędzie się Narodowe Czytanie poezji Jana Kochanowskiego pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

SPECJALNY LIST PARY PREZYDENCKIEJ

Prezydent RP Andrzej Duda wraz z Małżonką Agatą Kornhauser-Dudą skierowali specjalny list, zachęcając do udziału w Narodowym Czytaniu poezji Jana Kochanowskiego.

„W tym roku lekturą Narodowego Czytania jest poezja Jana Kochanowskiego, w której głęboka zaduma nad światem łączy się z humorem, a idee humanizmu z dojrzałą refleksją obywatelską i troską o Ojczyznę. Nasz wybitny renesansowy twórca zawarł w swoich utworach emocje oraz przeżycia prawdziwie uniwersalne i dzięki temu bliskie nam współczesnym. Napisała przepiękną polszczyznę, pełną mądrych rad poezja Mistrza z Czarnolasu to niezwykła kronika myśli i obyczajów dawnej Rzeczypospolitej, która łączy pokolenia i jest nadal aktualna” — podkreśliła w liście Para Prezydencka.

JEDEN Z NAJWYBITNIEJSZYCH POLSKICH POETÓW

Jan Kochanowski zaliczany jest do grona najwybitniejszych polskich poetów i największych twórców europejskich epoki renesansu. Urodził się w 1530 roku w Sycynie pod Zwoleń. Studiował w Akademii Krakowskiej i na uniwersytecie w Padwie, w młodości podróżował po Europie. W 1559 roku powrócił do kraju i przyjął służbę dworzana na dworach magnackich oraz na dworze królewskim. Kilkanaście

lat później osiadł na stałe w dziedzicznym majątku w Czarnolesie, poświęcając się pracy pisarskiej. W tym okresie kontynuował pisanie pieśni i fraszek. Po śmierci ukochanej córki, Urszulki, opublikował cykl Trenów — arcydzieło literatury staropolskiej. Kochanowski zmarł nagle w 1584 roku w czasie obrad sejmiku w Lublinie, został pochowany w krypcie zwoleńskiego kościoła.

Poezja Jana Kochanowskiego porusza różnorodne tematy — od poważnych i doniosłych po lżejsze i żartobliwe. Opisuje życie dworskie i ziemiańskie, pojawiają się w niej wątki patriotyczne, refleksje moralne, nawiązania antyczne i biblijne. W wierszach odnajdziemy humanistyczną religijność, zachwyt życiem, ale też głęboką zadumę nad przemijaniem i ludzkim losem. Artysta przyczynił się do rozwoju polskiego języka literackiego, a jego niezrównane dzieła do dziś pozostają żywe i nadal inspirują.

WYBÓR UTWORÓW

W programie organizowanego przez Instytut Polski w Wilnie wydarzenia

znajdzie się czytanie poezji J. Kochanowskiego przez aktorów Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie oraz czytanie utworów przez wszystkich chętnych.

Organizatorzy przygotowują teksty poezji, które można będzie przeczytać, ale zachęcamy także do wcześniejszego wyboru utworów.

OBOWIĄZUJE REJESTRACJA

Uwaga, ze względu na ograniczoną liczbę miejsc w kawiarni obowiązuje bezpłatna rejestracja. Osoby zainteresowane udziałem prosimy o rejestrację drogą mailową pod adresem barbara.orszewska@instytutpolski.pl do 2 września. W tytule wiadomości prosimy o wpisanie: „Narodowe Czytanie 2025”. W treści wiadomości prosimy o podanie swego imienia i nazwiska. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Spotkanie w języku polskim.

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Ambasada RP w Wilnie, Polski Teatr „Studio” w Wilnie, kawiarnia „Sakwa”.

Instytut Polski w Wilnie

Na wileńskim lotnisku uruchomiono nowy system rejestracji odlotów i przylotów (AIS)
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

W Warszawie spotkanie przywódców Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Danii

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda z roboczą wizytą uda się w czwartek 28 sierpnia do Warszawy na spotkanie z nowym przywódcą Polski, Karolem Nawrockim. W spotkaniu wezmą również udział prezydenci Estonii i Łotwy oraz premier Danii.

Jak przekazał szef Biura Polityki Międzynarodowej prezydenta Polski Marcin Przydacz, rozmowy będą dotyczyły polityki bezpieczeństwa w kontekście wojny w Ukrainie.

Na zaproszenie prezydenta Nawrockiego do Warszawy przyjadą: prezydent Litwy — Gitanas Nausėda, prezydent Estonii — Alar Karis, prezydent Łotwy — Edgars Rinkēvičs oraz premier Danii Mette Frederiksen. Spotkanie ma dotyczyć polityki bezpieczeństwa, wojny w Ukrainie oraz rozmów między Ukrainą, Rosją i USA mających zakończyć konflikt.

„Wymiar bałtycki, północny dla prezydenta Nawrockiego będzie miał czy ma już bardzo duże znaczenie. Przypomnijmy, że w ostatnich dwóch latach zmieniła się sytuacja — Szwecja i Finlandia weszły do NATO, więc Bałtyk też jest tym przedmiotem dyskusji o polityce bezpieczeństwa” — zaznaczył Przydacz.

Przypominając wtorkową rozmowę telefoniczną prezydenta Nawrockiego z prezydentem Finlandii Alexandrem Stubbem, Przydacz przekazał, że na piątek zaplanowana jest rozmowa Nawrockiego z prezydentem Mołdawii Maią Sandu.

Pytany o cele, jakie prezydent Nawrocki chce osiągnąć dzięki spotkaniu z prezydentem USA Donaldem Trumpem, Przydacz odparł, że należy do nich „przekonywanie Amerykanów do prawdziwej twarzy Władimira Putina i prawdziwej polityki rosyjskiej”.

„Wiadomo, że toczy się dyskusja w Stanach Zjednoczonych dotycząca obecności wojskowej w Europie, w tym także i w Polsce. Ten wielki sukces rządu Zjednoczonej Prawicy i prezydenta Andrzeja Dudy, ponad 10 tysięcy żołnierzy amerykańskich w Polsce, jest dzisiaj ważnym tematem, o który musimy zabiegać” — zaznaczył.

Jak dodał, innymi poruszonymi tematami będą polsko-amerykańska współpraca w wymiarze gospodarczym oraz energetycznym.

Nawrocki odwiedzi Waszyngton 3 września na zaproszenie prezydenta USA Donalda Trumpa. Będzie to pierwsza wizyta zagraniczna prezydenta Polski. Wracając z Waszyngtonu, 5 września złoży oficjalną wizytę w Watykanie, gdzie spotka się z papieżem Leonem XIV.

PAP

Imieniny

28 sierpnia

Adeliny, Aleksandra, Alfonsa, Augustyna, Feliksa, Hermesa, Joachima, Juliana, Patrycji, Sobiesława, Wyszomira

29 sierpnia

Beatrycze, Eutymiusza, Flory, Jana, Jana Chrzyciela, Mederyka, Michała, Racibora, Sabina, Świętosława

Cytat dnia

„Doprowadzenie relacji z Chinami do normalności, definiując tę granicę (normalności red.) w ten sposób, aby znalazła się na podstawowym poziomie, pozostaje zadaniem. Jest to ciągła działalność MSZ, ze zrozumieniem istotnych istniejących ograniczeń z tym związanych” — oświadczył minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys, który ma zachować swoje stanowisko również w nowym rządzie.

Liczba dnia

2,979 mld dolarów

USA w pierwszej połowie tego roku wyniosły przychody rafinerii naftowej w „Orlen Lietuva”. Jest to o 13 proc. mniej niż tym samym okresie 2024 roku. Według spółki, było to prawdopodobnie spowodowane zmianą otoczenia podatkowego.

Uczniowie i maturzyści z rejonu wileńskiego uroczyste nagrodzeni za sukcesy w nauce

24 sierpnia Centrum Kultury w Niemenczynie stało się miejscem akademickiego święta – nagrodzono tu i uhonorowano najlepiej uczących się uczniów rejonu wileńskiego i maturzystów, którzy uzyskali 100 punktów, oraz ich nauczycieli.

Do zebranych podczas uroczystej ceremonii zwrócił się mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, który wyraził radość z osiągnięć młodzieży.

„Za każdą dziesiątką czy setką kryje się wyjątkowa historia: ciężka praca, nieprzespane noce, wysiłek, a czasem łzy i uśmiech. Wasze sukcesy to nie tylko osobiste zwycięstwa, lecz również powód do dumy dla całego rejonu wileńskiego. Życzę powodzenia na studiach i mam nadzieję, że kiedyś tu wrócicie, by razem budować silniejszy i piękniejszy rejon wileński. A wszystkim tym, którzy wkrótce powrócą do szkoły, życzę kreatywności, odwagi i nieustannego pragnienia wiedzy” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Mer podziękował także całej społeczności edukacyjnej i rodzicom za ogromny wkład w sukces uczniów.

Z kolei wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do akademickich osiągnięć.

„Dzisiaj uroczyste i symbolicznie zamykamy kartę roku szkolnego 2024–2025. Widzimy, ilu mamy zdolnych uczniów i oddanych nauczycieli, którzy przekazali to, co mają w sobie najlepszego: wiedzę, wartości, poczucie odpowiedzialności i dyscypliny. Dziękuję rodzicom, za to, że jesteście dziś ze swoimi dziećmi i wierzę, że jesteście i zawsze będziecie z nich dumni, bez względu na ich wiek.

Dziękuję wszystkim za to, że wspólnie inwestujemy w naszą przyszłość. Jestem przekonana, że za kilka lat lub dekad ci młodzi ludzie staną się wybitnymi lekarzami, nauczycielami czy politykami – tymi, od których będzie zależał nasz dobrobyt” – powiedziała wicemer E. Tamošiūnaitė.

Mer Robert Duchniewicz i wicemer Edyta Tamošiūnaitė wręczają nagrodę jednej z wyróżnionych uczennic rejonu wileńskiego Fot. vrsa.lt

W tym roku liczba wyróżnionych jest imponująca. 98 uczniów klas 5–10 i klasy I–IV gimnazjum otrzymało premię w wysokości 500 euro za wyjątkowe wyniki w nauce. Najwięcej nagrodzonych uczniów jest z klas 6 i 7. Najwięcej uhonorowanych uczniów pochodzi z następujących szkół: Gimnazjum im. Giedymina w Niemenczynie (18), Gimnazjum w Pogirach (14), Gimnazjum „Ryto” w Rudominie (9), Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie (8) i Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie (8).

Za doskonałe wyniki na państwowych egzaminach maturalnych (100 punktów), samorząd przyznał 58 maturzystom nagrody w wysokości 250 euro za każdą „setkę”. 5 uczniów zdobyło po 3 setki, a kolejnych 5 – po 2, co zdobyło łącznie 73 setki. Najwięcej setek uzyskano na egzaminie z języka obcego (angielskiego), a także z historii, matematyki i informatyki. Wśród gimnazjów wyróżniły się: Gimnazjum w Rzeszy (16), Gimnazjum „Ryto” w Rudominie

(10) i Gimnazjum im. Giedymina w Niemenczynie (6).

Nagrodzono również nauczycieli, którym za przywództwo pedagogiczne, inicjatywę i wkład wręczono symboliczne prezenty.

Uroczystość uświetniły występy muzyczne młodych artystów – Karoliny Lyndo i Darwina Tamulynasa. Po oficjalnej części uczestnicy zostali zaproszeni na poczęstunek.

To już drugi rok, w którym Samorząd Rejonu Wileńskiego przyznaje nagrody za osiągnięcia akademickie uczniom ze szkół ogólnokształcących działających na terenie rejonu (niezależnie od ich przynależności administracyjnej). W ubiegłym roku nagrodzono 66 uczniów i 39 maturzystów, którzy uzyskali 100 punktów na państwowych egzaminach maturalnych.

Galeria zdjęć dostępna jest na stronie Samorządu Rejonu Wileńskiego: www.vrsa.lt.

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

TECHNOLOGIE Udany lot testowy megarakiety Starship

We wtorek 26 sierpnia megarakieta Starship firmy SpaceX wykonała dziesiąty lot testowy, osiągając doskonałe wyniki po serii niepowodzeń, które wzbudziły wątpliwości co do jej przyszłości. Starship o wysokości 123 m jest najpotężniejszą rakieta nośną, jaką kiedykolwiek zbudowano i stanowi kluczowy element wizji Elona Muska dotyczącej wysłania ludzi na Marsa a także planów NASA dotyczących powrotu astronautów na Księżyc. Rakieta ze stali nierdzewnej wystartowała z bazy firmy Starbase w południowym Teksasie o godz. 18:30 czasu lokalnego (w poniedziałek o godz. 3:30 czasu litewskiego). Kilka minut po starcie pierwszy stopień rakiety, znany jako Super Heavy, spadł do Zatoki Meksykańskiej. W odróżnieniu od innych niedawnych testów, SpaceX postanowiło nie próbować złapać rakiety za pomocą ogromnych „rąk” wieży startowej, a zamiast tego zbadało, jak zachowałaby się ona w przypadku awarii silnika.

GOSPODARKA Zyski u 53 proc. firm transportowych

W ubiegłym roku krajowe przedsiębiorstwa transportowe i logistyczne uniknęły większych wstrząsów, a 53 proc. firm z tej branży osiągnęło zyski, jak podał we wtorek Centrum Rejestrów. W ub. roku przedsiębiorstwa wygenerowały łączny zysk przed opodatkowaniem w wysokości 766,5 mln euro, a te, które poniosły straty, odnotowały łączną stratę przed opodatkowaniem w wysokości 153,1 mln euro. W tym samym czasie w 2023 r. przedsiębiorstwa, które osiągnęły zyski, zarobiły 1 mld euro, a przedsiębiorstwa, które poniosły straty, odnotowały straty przed opodatkowaniem w wysokości 151,7 mln euro. „Pomimo wszystko wyniki finansowe przedsiębiorstw transportowych w ubiegłym roku

pokazują, że większość uczestników rynku działała stabilnie, co jest dobrym znakiem dla tego sektora, który ma znaczący udział w PKB Litwy” — powiedział analityk danych Centrum Rejestrów Paulius Rudzakis.

KOWNO Nowy terminal lotniska już w październiku

Nowy, rozbudowany terminal pasażerski lotniska w Kownie zostanie otwarty w październiku — twierdzi wiceminister transportu Juras Taminskas. „Lotnisko w Kownie powiększa się prawie półtora raza, terminal zostanie otwarty już w październiku, co oznacza, że będzie można obsłużyć ponad dwa mln pasażerów” — powiedział w środę 27 sierpnia wiceminister. „Drugą wiadomością, która jest istotna dla podróżujących, jest to, że od przyszłego roku wiosną z lotniska w Kownie pięć razy w tygodniu będą odbywały się bezpośrednie loty do Rygi, co pokazuje, że lotnisko w Kownie jest szczególnie ważne, a mieszkańcy centralnej Litwy nie będą już musieli jechać do Wilna, aby polecieć do Rygi” — dodał Taminskas.

GOSPODARKA SEB prognozuje wzrost gospodarczy do 3,1 proc.

W związku z zatwierdzoną przez Sejm reformą emerytur drugiego stopnia i spodziewanym jednorazowym wzrostem konsumpcji, bank SEB podwyższa prognozę wzrostu gospodarczego Litwy na przyszły rok o 0,6 punktu procentowego do 3,1 proc. Według banku, zakłada się, że w związku z pojawiającą się

możliwością wycofania się osób gromadzących środki, fundusze emerytalne drugiego stopnia stracą 35 proc. aktywów, a 60 proc. wycofanych środków mieszkańcy wydadzą na zakup towarów i usług. „Ostateczny rozkład osób wycofujących się i wykorzystania środków może się znacznie różnić i będzie zależał od sytuacji gospodarczej w przyszłym roku oraz od tego, jakie porady dotyczące wyborów będą dominować w przestrzeni publicznej. Uważamy, że osoby planujące odejście zrobią to bezzwłocznie, a największy wpływ na gospodarkę będzie widoczny w drugim i trzecim kwartale 2026 r.” — powiedział ekonomista Tadas Povilauskas. W tym samym czasie prognoza PKB na 2025 r. pozostaje bez zmian i wynosi 2,7 proc.

KULTURA Startował festiwal filmowy w Wenecji

W środę 27 sierpnia rozpoczął się festiwal filmowy w Wenecji, podczas którego odbędzie się wiele światowych premier z udziałem takich gwiazd jak Julia Roberts i George Clooney. Na otwarciu festiwalu wodnymi taksówkami przybyło wiele znanych gwiazd filmowych — od Jude’a Law po Emmę Stone. Wśród uznanych reżyserów, którzy wezmą udział w 82. edycji festiwalu, znajdują się: Werner Herzog, Jim Jarmusch, Kathryn Bigelow, Gus Van Sant i Park Chan-wook, który powraca do Wenecji po dwudziestu latach przerwy. W Wenecji, gdzie odbywa się jeden z najważniejszych międzynarodowych festiwali filmowych, zostaną zaprezentowane zarówno filmy wysokobudżetowe, takie jak „The Smashing Machine” Benny’ego Safdie, w którym Dwayne Johnson gra starzejącego się zapaśnika, jak i mniejsze, niezależne produkcje.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Inga Ruginienė nową premier Litwy

Justyna Giedrojc

Prezydent Gitanas Nausėda w związku z wyborem dokonany przez Sejm RL powołał Ingę Ruginienė na stanowisko premiera.

Zgodnie z podpisanym 26 sierpnia dekretem, szefowa rządu powinna w ciągu 15 dni uformować nowy gabinet ministrów oraz przedstawić Sejmowi rządowy program. Prezydent powołał Ruginienė na stanowisko premiera po tym, jak na tym stanowisku zatwierdził ją Sejm. Parlamentarzyści przyjęli tę kandydaturę większością 78 głosów. Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, kandydatem koalicyjnej większości na szefa rządu była socjaldemokratka, była minister opieki socjalnej i pracy Inga Ruginienė.

Po wtorkowym spotkaniu z prezydentem Nausėdą nowa premier poinformowała, że z głową państwa uzgodniła harmonogram spotkań z kandydatami na stanowiska ministrów. Pierwszymi kandydatami, z którymi spotkał się Nausėda, byli tymczasowy minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys oraz tymczasowa minister ochrony kraju Dovilė Šakalienė. Dodała również, że z prezydentem uzgodniła skład gabinetu ministrów.

KONTROWERSJE WOKÓŁ NOWEJ PREMIER

44-letnia Inga Ruginienė jest debutantką w polityce. Swoją karierę polityczną rozpoczęła jesienią ubiegłego roku po tym, jak wstąpiła do Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej (LSDP) oraz z ramienia tej partii startowała w wyborach do Sejmu. Po zwycięstwie partii Ruginienė objęła stanowisko minister opieki socjalnej i pracy. Zanim została politykiem, nowa premier pełniła funkcję przewodniczącej Litewskiej Konfederacji Związków Zawodowych. Ruginienė posiada kilka dyplomów ukończenia studiów wyższych: w 2005 r. uzyskała tytuł

■ Parlamentarzyści przyjęli kandydaturę Ingi Ruginienė większością 78 głosów

W końcu lipca Specjalna Służba Śledcza (STT) wszczęła dochodzenie w sprawie możliwego nielegalnego finansowania kampanii wyborczej do Sejmu partii Świt Niemna. Tymczasem Ruginienė stwierdza, że koalicja ze Świtem Niemna jest tworzona, uwzględniając wolę wyborców.

magistra zdrowia publicznego na Uniwersytecie Wileńskim, w 2015 r. tytuł licencjata w zakresie zarządzania lasem w Kolegium Leśnictwa i Inżynierii Środowiska w Kownie, w 2022 r. tytuł magistra prawa pracy na Uniwersytecie Michała Römera.

Ostatnio w przestrzeni publicznej pojawiły się różne pytania odnośnie Ingi Ruginienė, m.in. studiów w Kolegium Leśnictwa i Inżynierii Środowiska Kownie, dotyczące jej krewnych w Rosji i wizyt w tym kraju oraz działalności biznesowej małżonka. Ponadto opozycyjna frakcja parlamentarna Związku Ojczyzny-Litewskich Chrześcijańskich Demokratów (TS-LKD) zwróciła się do Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (VSD) z prośbą o zapoznanie się z informacją na temat przyszłej premier.

– Nie było kompleksowego i szczegółowego podejścia w sprawie kandydatury Paluckasa, w wyniku czego mieliśmy wielki problem. Tym razem chcieliśmy uniknąć podobnej sytuacji – mówił w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” lider konserwatystów Laurynas Kasčiūnas. Jednak Departament Bezpieczeństwa Państwowego po sprawdzeniu kandydat na premie oraz jej otoczenia stwierdził, że nie ma żadnych przeciwwskazań, aby Inga Ruginienė mogła objąć funkcje szefa rządu.

PROCEDURA IMPEACHMENTU

Nowy rząd zostanie powołany po tym, jak Gintautas Paluckas w lipcu zrezygnował ze stanowiska premiera. Stało się to po tym, gdy organy ścigania wszczęły dwa śledztwa w związku z jego działalnością i układami biznesowymi. Paluckasowi zarzuca się m.in. złamanie przysięgi poselskiej, naruszenie zasady uczciwości, niewykonanie prawomocnego wyroku sądu, opóźnianie spłatę zasądzonych zobowiązań. Konserwatyści zainicjowali wobec ekspremiera procedurę impeachmentu oraz zebrali potrzebne do uruchomienia procedury podpisy 36 parlamentarzystów.

6.>>

– Jeżeli Paluckas wycofa się z polityki oraz zrezygnuje z mandatu posła sprawa impeachmentu zostanie zamknięta – zapowiada Laurynas Kasčiūnas.

UMOWA KOALICYJNA

Nowy rząd tworzą trzy frakcje parlamentarne: Litewska Partia Socjaldemokratyczna, Świt Niemna oraz Litewski Związek Chłopów i Zielonych, który w sejmie tworzy frakcję z Akcją Wyborczą Polaków na Litwie-Związkiem Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR). Frakcje te 25 sierpnia podpisały umowę koalicyjną. Jak zapewniają przedstawiciele Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych stanowisko ministra sprawiedliwości w nowym rządzie ma przypaść przedstawicielowi AWPL-ZChR.

W końcu lipca Specjalna Służba Śledcza (STT) wszczęła dochodzenie w sprawie możliwego nielegalnego finansowania kampanii wyborczej do Sejmu partii Świt Niemna. Tymczasem Ruginienė stwierdza, że koalicja ze Świttem Niemna jest tworzona, uwzględniając wolę wyborców.

„Szanuję wolę wyborców, dzięki ich głosom mamy teraz tak zróżnicowany Sejm. Dzisiaj trudno znaleźć partię, której by czegoś nie zarzucano” – oświadczyła Ruginienė.

Podobne zdanie ma jeden z liderów socjaldemokratów Juozas Olekas. Jest kandydatem na

przewodniczącego sejmu. Obecnie zajmuje stanowisko pierwszego wiceprzewodniczącego sejmu.

– Poprzednia koalicja rządząca, w której skład również wchodziła partia Świt Niemna, wiele zrobiła podczas sesji wiosennej – Sejm przyjął reformę podatkową, zaszły zmiany w systemie emerytalnym II filaru, wzrosły zasiłki dla młodych rodzin przy zakupie mieszkania, dzieciom w klasach początkowych przysługuje bezpłatne żywienie, powołano Państwowy Fundusz Dróg itd. Ponieważ jedno ugrupowanie polityczne wyszło z koalicji, zaprosiliśmy inne. Spodziewamy się, że nadal pomyślnie będziemy kontynuowali rozpoczętą pracę – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Juozas Olekas.

Polityk zaznacza, że pomimo zmieniających się okoliczności, najważniejsze cele i zadania do wykonania pozostają niezmienione.

– To przede wszystkim zwiększenie wydatków na obronność, zobowiązania socjalne wobec medyków, głównie pielęgniarek, pracowników oświaty, integracja naszych obywateli, którzy wracają z zagranicy i planują pozostanie w kraju. Mamy nadzieję, że spełnimy oczekiwania naszych wyborców – podsumowuje Juozas Olekas. ■

TVP
WILNO

Trzy frakcje parlamentarne 25 sierpnia podpisały nową umowę koalicyjną
Fot. ELTA

Dziennikarze z Litwy wśród podpisanych ws. Gazy

Jak informuje polski portal press.pl, przedstawiciele międzynarodowej Koalicji na rzecz Wolności Mediów (MFC) domagają się natychmiastowego zezwolenia zagranicznym dziennikarzom na dostęp do Strefy Gazy, aby mogli relacjonować „rozwijającą się katastrofę humanitarną” w strefie działań wojennych. Wśród dziennikarzy, którzy podpisali oświadczenie, są dziennikarze z Litwy.

Wspólne oświadczenie podpisali dziennikarze z 28 krajów. Takich, jak: Australia, Austria, Belgia, Chile, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Holandia, Islandia, Irlandia, Japonia, Litwa, Łotwa, Luksemburg, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Portugalia, Sierra Leone, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy i Ukraina.

„W związku z rozwijającą się katastrofą humanitarną w Strefie Gazy, my, niżej podpisani członkowie Koalicji na rzecz Wolności Mediów, wzywamy Izrael do natychmiastowego umożliwienia niezależnym zagranicznym mediom dostępu i zapewnienia ochrony dziennikarzom działającym w Strefie Gazy. (...) Sprzeciwiamy się wszelkim próbom ograniczania wolności prasy i blokowania dostępu dziennikarzom podczas konfliktów” – napisano w oświadczeniu.

Komitet Ochrony Dziennikarzy (CPJ) podał, że od jesieni 2023 roku w Strefie Gazy zginęło co najmniej 192 pracowników mediów. Organizacja poinformowała, że był to najbardziej śmiertelny okres dla przedstawicieli organizacji medialnych od czasu rozpoczęcia prowadzenia statystyk w 1992 roku.

Oświadczenie to jest następstwem protestów, jakie wybuchły na początku tego miesiąca, gdy w izraelskim ataku zginęło czterech dziennikarzy katarskiej stacji telewizyjnej Al-Jazeera, dwóch jej współpracowników i siódma osoba, niezwiązana z mediami.

Opr. A. K. na podst. press.pl

Protest przeciwko nowej koalicji rządzącej. „Koalicja z Kiełbasą Niemna = rolada wstydu”

Około 8 tysięcy osób przemaszerowało 26 sierpnia ulicami Wilna przeciwko nowej koalicji rządzącej. Demonstranci protestowali przeciwko porozumieniu zawartemu przez socjaldemokratów ze „świtowcami”, „chłopami” oraz „awepeolowcami”. Na proteście widniały barwne hasła, wypowiedział się socjaldemokrata Robert Duchniewicz.

BYLI TEŻ UCZESTNICY SOCJALDEMOKRACI

Protesty odbyły się równolegle z procesem zatwierdzania kandydatury Ingi Ruginienė na stanowisko premiera. Wśród uczestników demonstracji znaleźli się obywatele, aktywiści, byli politycy, a także część obecnych socjaldemokratów, którzy dystansują się od nowej większości parlamentarnej.

Wydarzenie rozpoczęło się na placu Daukantasa przed siedzibą prezydenta. Reprezentanci organizatorów przekazali głowie państwa petycję podpisaną przez prawie 80 tys. osób i popartą przez 66 organizacji. W dokumencie wyrażono sprzeciw wobec przyznania stanowisk ministerialnych przedstawicielom Świtu Niemna oraz Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR).

Petycja została przekazana przez m.in. Andriusa Tapinasa, właściciela Laisvės TV, który podkreślił, że demonstranci domagają się przestrzegania zasad państwowych.

Protestujący przeszli marszem główną aleją Wilna – prospektem Giedymina – w kierunku Sejmu, niosąc transparenty z hasłami: „Nie chcemy powrotu do socjalizmu”, „Koalicija z Nemuno dešra = gėdos vyniotinis” (pol. „Koalicja z Kiełbasą Niemna = rolada wstydu”; to gra słów: aušra jest podobne w brzmieniu do dešra), „Klamcy”.

Na placu Niepodległości ustawiono ekrany, na których transmitowano posiedzenie parlamentu – zgromadzeni wygwizdywali wystąpienia niektórych polityków, w tym starszego socjaldemokraty Remigijusa Motuzasa, który przedstawiał kandydaturę Ruginienė.

WYPOWIEDZI PROTESTUJĄCYCH

„To, co się dzieje, jest naprawdę wstydem. (...) Nie wiem nawet, czy warto komentować coś więcej, ponieważ po prostu chciałam wyrazić swoją obywatelską wolę i pokazać, że można to zrobić w piękny i kulturalny sposób” – powiedziała 33-letnia Dovilė Baltutytė, uczestniczka protestu. Jej zdaniem, nowa koalicja powinna być dla socjaldemokratów sygnałem do przemysłu.

Krytykę podzielał również 31-letni specjalista IT z Wilna, Rokas Budrys. „Nie podoba mi się skład tej koalicji, ich przeszłość i po prostu wydaje mi się, że państwo nie będzie odpowiednio zarządzane” – powiedział. Mężczyzna przyznał, że nie zna szczegółów umowy koalicyjnej, ale jego zaufanie do nowego układu jest zerowe. „Myślę, że być może prezydent wysłucha

złożonej petycji i być może Sejm nie zatwierdzi koalicji” – dodał.

„Powiedziałabym, że jest ona jeszcze bardziej haniebna niż poprzednia, ponieważ wyrzucono z niej jedynych nieco bardziej adekwatnych partnerów. A taki zestaw – »Świt Niemna«, partia Waldemara Tomaszewskiego, Ignasa Vėgėlė – budzi niepokój. Taka koncentracja sił antypaństwowych” – mówiła 54-letnia Jūratė, pracująca w branży telekomunikacyjnej.

W podobnym tonie wypowiadał się również kurier Vitalijus Žiekas. „Nie mamy nic przeciwko socjaldemokratom. Wygrali wybory, więc powinni utworzyć koalicję, ale nie z całą tą bandą, którą zebrali” – mówił.

W trakcie zgromadzenia na Placu Niepodległości głos zabrali przedstawiciele środowisk akademickich, prawniczych, medycznych i artystycznych.

9.>>

Ośmiotysięczny protest przemaszerował ulicami Wilna, zarzucano rządowi złamanie obietnic wyborczych Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

8.>>

„Nie zebraliśmy się, aby dokonać przewrotu, co próbuje się przypisać zarówno nam, jak i wam. Nie zebraliśmy się, aby kwestionować wyniki wyborów. Uważam, że zebraliśmy się, aby opowiedzieć się za czystsza i bardziej przejrzystą Litwą” — mówił dziennikarz Šarūnas Černiauskas.

„Po pierwsze, musimy być czujni. Nie możemy pozwolić, aby za zamkniętymi drzwiami handlowano naszą przyszłością. Musimy śledzić ich decyzje, każdy ich krok (...). Po drugie, musimy być głośni. Musimy upubliczniać każdy kompromis, każdą intrygę. Jeśli będą próbowali nas uciszyć, musimy mówić jeszcze głośniej. Po trzecie, musimy pozostać obywatelami. Nie tylko przyjść dzisiaj, ale także przygotować się na następny raz, jeszcze większy, jeśli znów nas oszukają” — mówił pod koniec wydarzenia sam Tapinas.

ODŚPIEWANIE HYMNU

Protest zakończył się wspólnym odśpiewaniem hymnu Litwy. Jego uczestnicy jednoznacznie określili powstały układ jako „koalicję hańby”. Główne zarzuty dotyczą braku przejrzystości, włączania do rządu partii z kontrowersyjnymi liderami oraz ignorowania głosu obywateli. W tle trwającego protestu Sejm zatwierdził kandydaturę Ingi Ruginienė na stanowisko premiera. Zmiana na tym stanowisku była konieczna po rezygnacji Gintautasa Paluckasa, która nastąpiła w związku z toczącymi się wobec niego postępowaniami przygotowawczymi i narastającą presją medialną.

OBCENY BYŁ MER REJ. WILEŃSKIEGO ROBERT DUCHNIEWICZ

Wśród uczestników protestu obecny był również mer rejonu wileńskiego, socjaldemokrata Robert Duchniewicz. Jego obecność i wypowiedzi odbiły się szerokim echem, zwłaszcza że w odróżnieniu od kierownictwa partii, publicznie wyraził dystans wobec nowej koalicji.

Na proteście przemawiał także Robert Duchniewicz, mer rej. wileńskiego z ramienia socjaldemokratów, który mówił, że „w demokracji ważnym jest słyszeć wszystkie grupy” Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

„Demokracja to demokracja, to normalne, że politycy biorą w niej udział, widzę też innych socjaldemokratów” — powiedział.

Duchniewicz ujawnił, że już jesienią miał inne zdanie na temat kierunku tworzenia większości. „Teraz ten format, moim zdaniem, również mógł być inny. (...) Gdyby to zależało ode mnie, jako lidera, prawdopodobnie nie bałbym się pracować w mniejszościowym rządzie z odpowiednimi partnerami” — zaznaczył.

Mówił, że wszedł na scenę, aby „spić emocje protestujących”. „Uważam, że należy popierać procesy demokratyczne”.

Podkreślił też, że popiera nie nową koalicję, ale kandydatkę na premiera. „Jestem tutaj, ponieważ demokracja jest dla mnie, tak jak dla was, podstawą wszystkiego. (...) W demokracji ważne jest, aby słuchać wszystkich grup społecznych” — wypowiedział się.

„KOALICJĘ TWORZĄ PARTIE Z MANDATEM ZAUFANIA”

W rozmowie z mediami zdystansował się od zarzutów o niełojalność wobec swojej partii. Podkreślił, że koalicję tworzą partie, które „mają mandat zaufania”.

„Osobiście nie wiem, czy powinienem przeproszać. (...) Mówimy

o tworzeniu koalicji partii, które mają mandat zaufania. Podobają mi się czy nie poglądy jednych lub drugich (...), wyraziłem opinię, że nie podobają mi się niektórzy partnerzy, którzy przychodzą. Nie rozumiem, dlaczego są zapraszani do koalicji i ciągną za sobą innych” — stwierdził.

Wcześniej prezydent Gitanas Nausėda w rozmowie z Žinių radijas zadeklarował, że nie powoła ministrów ze Świtu Niemna, to jednocześnie otwarcie dopuszcza powierzenie stanowisk członkom AWPL-ZChR. Tłumaczył, że nie wszyscy reprezentanci tej partii są skrajni, a ugrupowanie „może być wiarygodnym partnerem”.

CO MOŻE MIEĆ AWPL-ZCHR?

Jak poinformowała AWPL-ZChR na swoich kanałach, frakcja złożona z „chłopów” i „awepeelowców” wynegocjowała dwóch prezesów komitetów sejmowych, dwóch komisji sejmowych, wiceprzewodniczącego Sejmu oraz obsadę w ministerstwach gospodarki, sprawiedliwości, a także wice ministrów w innych ministerstwach. Stanowiska te będą rozdzielone pomiędzy AWPL-ZChR i „chłopa mi” „w najbliższych tygodniach”. ■

Opr. A.K. na podst. mat. pras., BNS, inf. wł., AWPL-ZChR

Cena energii elektrycznej a pogoda. Ile zapłacimy za prąd podczas chłódów?

Honorata Adamowicz

Spadek produkcji energii przez elektrownie wiatrowe i jądrowe w regionie Morza Bałtyckiego powoduje wzrost ceny energii elektrycznej nawet o 27 proc.

„Hurtowe ceny energii elektrycznej na Litwie ustala giełda Nord Pool, gdzie cena jest ustalana poprzez równoważenie podaży i popytu na energię elektryczną. Podaż i popyt zależą od różnych czynników, między innymi pory roku i dnia oraz warunków klimatycznych. Można zatem powiedzieć, że ceny energii elektrycznej na Litwie mogą zależeć od warunków pogodowych. W mroźne zimy, wraz ze wzrostem zapotrzebowania na ogrzewanie, wzrasta zapotrzebowanie na energię elektryczną, co powoduje wzrost cen. W upalne, letnie dni korzystanie z klimatyzatorów może również zwiększyć zapotrzebowanie na energię elektryczną i jej ceny. Ponadto, wietrzna lub słoneczna pogoda wpływa na ilość energii produkowanej w elektrowniach wykorzystujących odnawialne źródła energii (wiatr i słońce), a wysoka produkcja może obniżyć ceny. Z kolei, gdy wiatr i słońce wytwarzają mniej energii, ceny energii elektrycznej mogą wzrosnąć. Zatem warunki pogodowe mają bezpośredni wpływ zarówno na produkcję, jak i popyt na energię elektryczną, a ostatecznie na ceny” — poinformowano „Kurier Wileński” w pisemnym komunikacie nadesłanym z Litewskiej Agencji Energetycznej.

KIEDY PANUJĄ NAJBARDZIEJ KORZYSTNE WARUNKI POGODOWE?

Najkorzystniejsze warunki pogodowe dla niskich cen energii elektrycznej to okres wietrznej i słonecznej, ale niezbyt ekstremalnej pogody. W takich okresach duża część energii elektrycznej jest wytwarzana ze źródeł odnawialnych (wiatrowych i słonecznych), co zmniejsza zależność od droższej energii importowanej lub od droższej energii lokalnej wytwarzanej z paliw kopalnych (np. gazu ziemnego). Energia słoneczna w największym stopniu przyczynia

się do wytwarzania energii elektrycznej w ciągu dnia, gdy zapotrzebowanie na energię elektryczną jest największe (np. ze strony mieszkańców i firm aktywnie korzystających z energii elektrycznej). Z kolei energia wiatrowa może wytwarzać energię elektryczną zarówno w dzień, jak i w nocy, a zatem jest bardziej stabilna. Ważna jest również średnia temperatura powietrza: gdy nie ma potrzeby intensywnego ogrzewania zimą ani intensywnego chłodzenia latem, zapotrzebowanie na energię elektryczną jest stabilne i niższe.

Wietrzne dni jesieni i wiosny często sprzyjają obniżkom cen energii elektrycznej. Przykładowo, produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w ubiegłym roku była najwyższa w marcu, kwietniu i maju.

Pomijając czynniki pogodowe, hurtowa cena energii elektrycznej na Litwie jest determinowana przez możliwości importowe — połączenia ze Szwecją, Polską i Łotwą. Jeśli zostaną one ograniczone z powodu remontów lub ograniczonej przepustowości, ceny mogą gwałtownie wzrosnąć.

ILE ZAPŁACIMY W „ZIMNYCH” MIESIĄCACH?

„Zgodnie z najnowszymi kontraktami terminowymi na zakup energii elektrycznej, prognozowana średnia cena na jesień tego roku ma wynieść 80-100 euro/MWh. Jeśli miesiące zimowe będą chłodniejsze niż zwykle, prognozowana średnia cena może osiągnąć 100 euro/MWh. Analizując dane historyczne dotyczące hurtowych cen energii elektrycznej na Litwie, można zauważyć, że co roku w pierwszej połowie roku ceny hurtowe są niższe niż w drugiej, a w okresie styczeń-wrzesień średnia cena jest zazwyczaj zbliżona do średniej rocznej. W 2025 r. średnia cena w okresie styczeń-czerwiec na giełdzie Nord Pool wynosi 86 euro/MWh, a w okresie styczeń-sierpień 79 euro/MWh. Zatem, zgodnie z danymi historycznymi, prawdopodobne jest, że do końca tego roku średnia cena hurtowa może osiągnąć 80-100 euro/MWh” — poinformowano nas w komunikacie. ■

Podaż i popyt prądu zależą od różnych czynników, między innymi pory roku i dnia oraz warunków klimatycznych **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

Początek II wojny światowej – Wilna broniły nieliczne oddziały

Justyna Giedrojć

1 września 1939 r. od napadu hitlerowskich Niemiec na Polskę rozpoczęła się II wojna światowa.

— 1 września Niemcy napadły na Polskę, natomiast już 3 września sowieci ogłosili stan podwyższonej gotowości bojowej w okęgach wojskowych położonych tuż przy granicy z Polską. W praktyce oznaczało to, że sowieci szykują się do agresji wobec Polski. Sowietci zwlekali z atakiem, próbowali stworzyć wizerunek, że nie atakują Polski, ale idą z pomocą. Taki „płaszcz bratniej pomocy” miał służyć temu, żeby nie ściągnąć na Związek Sowiecki negatywnej reakcji państw zachodnich — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” historyk dr Tomasz Bożerocki.

PIERWSZE DNI WOJNY

O tym, że rozpoczęła się wojna, większość mieszkańców Wilna dowiedziała się z radia.

W piątek 1 września o godz. 6:30 w Polskim Radiu nagle urwała się muzyka i głos spikera Tadeusza Bocheńskiego obwieścił: „Uwaga, uwaga, obywatele! O godzinie 4:45 niemieckie jednostki przeprowadziły szturm na polskie granice, niemieckie lotnictwo bombarduje lotniska i magazyny dostawcze”. Później komunikat powtarzano z uzupełnieniem: „Wszyscy zobowiązani do służby wojskowej mężczyźni powinni stawić się w swoich miejscach poboru”. Siły Powietrzne Niemiec Luftwaffe bombardowały Wilno.

„1 września w południe nadleciały samoloty z czarnymi krzyżami i na miasto posypały się bomby. Niemieckie samoloty ostrzelały z karabinów maszynowych ludzi stojących w kolejce gdzieś niedaleko dworca kolejowego. Zrzucano kilka bomb” — pisze w książce „Wilno w XX w. Ludzie, wydarzenia” prof. dr hab. Mieczysław Jackiewicz.

W sobotę 2 września „Gazeta Wileńska” napisała: „Megafony uliczne

Sowieci zwlekali z atakiem, próbowali stworzyć wizerunek, że nie atakują Polski, ale idą z pomocą — opowiada historyk dr Tomasz Bożerocki. Fot. Marian Paluszkiewicz

podali orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, którego wysłuchano w skupieniu. Po wysłuchaniu orędzia uformowała się samorządnie manifestacja. Śpiewano hymn narodowy i »Rotę». Kościoły wypełniły się po brzegi. Ludzie modlili się na intencję zwycięstwa Polski nad napastnikiem (...). W ciągu dnia zaznaczyła się niesłychana frekwencja w sklepach papieru. Kupowano zielony papier na zasłony okien. Odnotowano też dużą frekwencję w aptekach. Wilnianie zapatrywali się w środki opatrunkowe i żywność. W sklepach wykupowano kasze, chleb, mąkę, sól, cukier (...).

ZŁAMANIE PAKTU O NIEAGRESJI

17 września 1939 r., łamiąc polsko-sowiecki pakt o nieagresji, Armia Czerwona wkroczyła na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

— „Uderzyć o świcie siedemnastego” — tymi oto słowami rozpoczynał się rozkaz marszałka Związku Sowieckiego, komisarza obrony ludowej ZSRR Klimenta Woroszyłowa. Rozkaz mówił o tym, że Polska ma zostać zaatakowana 17 września o świcie. Związek Sowiecki zerwał z Polską pakt o nieagresji, który w 1932 r. został przedłużony i który obowiązywał

do końca 1945 r., tzn. miał obowiązywać — kontynuuje historyk.

OBRONA WILNA

Przed wojną w Wilnie stacjonował cały szereg oddziałów: kawaleria, piechota, był też nieduży batalion czołgów. W celach obrony w 1923 r. zaczęło budować magazyny amunicji. Mieściły się one w Burbiszkach, na Antokolu, na Lipówce, na górze Szeszkinie, przed traktem Batorego.

— W okresie międzywojennym Wilno odgrywało ważną rolę w systemie obrony wschodniej granicy Polski. Jednak na początku wojny w mieście prawie nie było wojska. Wilno stanęło do obrony, kiedy już wszystkie większe siły piechoty i kawalerii rzucono na front zachodni, bo tam było największe zagrożenie. Prawie nie było szans do obrony — w mieście stacjonowało zaledwie 14 tys. żołnierzy. Bitwa o Wilno rozpoczęła się 18 września. Wtedy też rozpoczęła się kolejna sowiecka okupacja miasta, ponieważ po raz pierwszy sowieci okupowali Wilno w styczniu 1919 r. — podsumowuje dr Tomasz Bożerocki. ■

Pozdrowienie z okazji 1 września od b. dyrektora szkół z Brzozówce i Kiwiskach

Zamieszczamy poniżej pozdrowienie z okazji rozpoczęcia roku szkolnego od Leona Łuczka – byłego dyrektora polskich szkół w Brzozówce i Kiwiskach.

Z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego serdecznie pozdrawiam wszystkich nauczycieli, uczniów, rodziców oraz pracowników oświaty. Życzę Państwu zdrowia, siły, owocnej pracy i życzliwych relacji w codziennym życiu szkolnym.

Moja droga zawodowa od początku związana była z polskim szkolnictwem na Wileńszczyźnie. Ukończyłem szkołę pedagogiczną w Trokach, następnie Instytut Nauczycielski w Nowej Wilejce oraz Instytut Pedagogiczny w Wilnie – wszystkie te placówki prowadziły nauczanie stacjonarne, w języku polskim. Już jako student przez dwa lata pracowałem z grupami zaocznymi w instytucie. Po ukończeniu studiów skierowano mnie do pracy w roli dyrektora polskiej szkoły w Brzozówce. Przez 15 lat mojego kierownictwa tworzyliśmy wyłącznie klasy polskie, kształcąc setki dzieci. Za tę pracę zostałem wyróżniony medalem.

Kolejnym etapem mojego życia zawodowego była szkoła w Kiwiskach, do której trafiłem z misją przywrócenia jej polskiego charakteru – wcześniej placówka została zrusyfikowana. Przez 6-7 lat systematycznej pracy udało się całkowicie wyeliminować klasy rosyjskie, przywracając szkole tożsamość polską. Za tę działalność spotkały nas represje ze strony władz radzieckich. Udało się wybudować nową, wygodną, polską szkołę w Kiwiskach – za pieniądze rodziców, zarobione w ich gospodarstwach jeszcze za czasów władzy radzieckiej.

Szkoła funkcjonuje do dziś jako nowoczesna, całkowicie polska dziesięcioklasowa placówka – do-

Dziś mogę z dumą i spokojem powiedzieć, że jestem człowiekiem szczęśliwym i bogatym – bo całe swoje życie poświęciłem edukacji, wychowaniu i nauczaniu dzieci – mówi Leon Łuczka **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Szkoła w Kiwiskach do dziś pozostaje polską placówką – w pełni zabezpieczoną, dobrze zarządzaną, z wystarczającą liczbą uczniów i z kaplicą, która nadal pełni ważną rolę duchową.

brze wyposażona, z odpowiednią liczbą uczniów i znakomitymi warunkami do pracy. Z inicjatywy katechetki Lilii Spirydowicz – matki księdza pracującego dziś w Podbrzeziu – udało się również otworzyć w szkole kaplicę. W Kiwiskach nie ma kościoła, dlatego to miejsce modlitwy ma szczególne znaczenie dla lokalnej społeczności.

Po przejściu na emeryturę w 2003 r. zostałem zwolniony ze stanowiska dyrektora bez żadnego podziękowania czy rekompensaty. Tym bardziej doceniam gest sprawiedliwości, który spotkał mnie ze strony prof. dr. Ryszarda Jana Kuźmy, rektora Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie. Z jego inicjatywy, z okazji moich urodzin 3 maja, delegacja z Polski

uhonorowała mnie medalem za utrwalanie polskości na Wileńszczyźnie i przekazywanie jej młodemu pokoleniu. To było dla mnie niezwykle wzruszające i ważne wyróżnienie.

Dziś mogę z dumą i spokojem powiedzieć, że jestem człowiekiem szczęśliwym i bogatym – bo całe swoje życie poświęciłem edukacji, wychowaniu i nauczaniu dzieci. Polskich dzieci. A dzieci są największym bogactwem, jakie może mieć naród.

Szkoła w Kiwiskach do dziś pozostaje polską placówką – w pełni zabezpieczoną, dobrze zarządzaną, z wystarczającą liczbą uczniów i z kaplicą, która nadal pełni ważną rolę duchową. Kościoła w Kiwiskach nadal nie ma – tym bardziej cieszę się, że ta szkoła może być miejscem nie tylko nauki, lecz także wiary.

Wszystkim uczniom i nauczycielom życzę dobrej i spokojnej drogi w nowym roku szkolnym. Niech Bóg Wam błogosławi!

Z wyrazami szacunku,

Leon Łuczka,
były dyrektor szkół polskich
w Brzozówce i Kiwiskach

Ciemne chmury nad prognozami wzrostu gospodarczego Litwy

Ekonomiści Swedbanku przewidują, że pomimo nieco lepszych trendów gospodarczych w ostatnich miesiącach perspektywy pozostają niejasne, a negatywny wpływ rosnących ciał importowych wciąż jest widoczny. Prognozy wzrostu gospodarczego Litwy na nadchodzący rok zostały podniesione o prawie jeden punkt procentowy, ale nie ma powodu do nadmiernego zadowolenia, jak twierdzą specjaliści — ożywienie prawdopodobnie będzie krótkotrwałe, a prognozy inflacji nie napawają optymizmem.

CZYNNIK USA

Według cytowanego w komunikacie ekonomisty Swedbanku Nerijusa Mačiulisa z powodu wprowadzonych ciał importowych wzrost gospodarczy w Stanach Zjednoczonych będzie w tym roku o ponad punkt procentowy wolniejszy niż w ubiegłym, a inflacja ponownie przyspieszy. Przewiduje się, że stagflacja — powolny wzrost i gwałtowny wzrost cen — utrzyma się w największej gospodarce świata w przyszłym roku.

„Średnia stawka celna importowa USA wzrosła z 2,4 proc. w zeszłym roku do około 18 proc. w tym roku. Trudno, a może nawet naiwnie oczekiwać, że ośmiokrotny wzrost ciał importowych nie spowoduje żadnych negatywnych konsekwencji. Jak dotąd wzrost gospodarczy w USA nieznacznie przewyższył oczekiwania, ale prawie połowa tego wzrostu była napędzana inwestycjami kilku dużych firm technologicznych w centra danych i technologie rozwoju sztucznej inteligencji. Inwestycje w innych sektorach spadają, wzrost konsumpcji słabnie, a sektor nieruchomości jest już na skraju recesji. Te negatywne trendy gospodarcze staną się jeszcze bardziej widoczne w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Dobra wiadomość jest taka, że Departament Skarbu USA otrzymuje obecnie około 30 mld dolarów miesięcznie z tytułu ciał importowych. Gorsza wiadomość

Przewiduje się, że wzrost płac spowolni do 8 proc. w przyszłym roku i 6,5 proc. w 2027 roku **Fot. Marian Paluszkiwicz**

jest taka, że cały ten ciężar podatkowy spadł na barki amerykańskich firm i rezydentów” — mówi Mačiulis.

LITWA A ŁOTWA I ESTONIA

Ekonomiści Swedbanku podnoszą prognozę wzrostu PKB Litwy w przyszłym roku o 0,9 punktu procentowego, do 3,2 proc. Przewidują również, że wzrost gospodarczy Estonii i Łotwy nadal będzie znacznie niższy niż wzrost Litwy zarówno w tym, jak i przyszłym roku.

„W tym roku wzrost gospodarczy Litwy pozostaje jednym z najszybszych w całym regionie, ale już teraz obserwujemy wyraźne oznaki osłabienia przemysłu. W przyszłym roku cła importowe i osłabienie handlu międzynarodowego obniżą wzrost gospodarczy Litwy o prawie pół punktu procentowego. Jednak decyzja o liberalizacji wykorzystania środków przeznaczonych na przyszłe emerytury stwarza również ryzyko przegrzania gospodarki. Będziemy świadkami szybszego wzrostu konsumpcji, ale mniej przyjemną konsekwencją będzie wyższa inflacja. Wydawanie pieniędzy zgromadzonych przez dwie dekady w krótkim czasie wpływa nie tylko na gospodarkę, ale także na wzrost cen” — uważa ekonomista.

WZROST PŁAC SPOWOLNI

Prognoza inflacji dla Litwy na przyszły rok została podwyższona o ponad punkt procentowy, do 3,5 proc. Przewiduje się również, że wzrost płac spowolni do 8 proc. w przyszłym roku i 6,5 proc. w 2027 roku.

„Koniec pięcioletniej wyjątkowości litewskiej gospodarki nastąpi prawdopodobnie w 2027 r. — wzrost będzie najwolniejszy, a wzrost cen najwyższy wśród krajów bałtyckich. Konsumpcja i wahania cen będą mniejsze, jeśli mieszkańcy, nawet gdy zdecydują się nie oszczędzać w funduszach emerytalnych drugiego stopnia, będą przeznaczać pieniądze na inwestycje, a nie na krótkoterminowe potrzeby” — mówi Mačiulis.

Ekonomiści Swedbanku przewidują również, że ze względu na amerykańskie cła importowe i większą konkurencję na rynku UE, wzrost eksportu Litwy w przyszłym roku będzie najwolniejszy w ciągu ostatnich 15 lat, a deficyt budżetowy sektora instytucji rządowych i samorządowych nie zmniejszy się przez kolejne dwa lata i wyniesie około 3 proc. PKB.

■
Opr. H.A.

Choć w sierpniu już były przymrozki, ale na jesienne ubrania jeszcze za wcześnie

Honorata Adamowicz

Wielu uważa, że sierpień bardziej przypomina jesień niż lato. Specjaliści jednak uspokajają: ciepłych dni doczekamy się na koniec lata i jesienią.

SIERPNIOWE PRZYMROZKI

— Jesień jeszcze się nie zaczęła. To tylko chwilowe ochłodzenie. Już od czwartku znów wróci lato. Oczywiście noce będą już coraz chłodniejsze, bo to już koniec sierpnia. Do połowy września na pewno będzie jeszcze lato, chociaż już nie tak gorące. Będzie jeszcze ciepło, ale już bez palącego słońca. Tak więc do około 20 września nie będzie jeszcze potrzeby zakładania jesiennych ubrań. 21 sierpnia poranek był naprawdę chłodny. Temperatura wynosiła zaledwie kilka stopni, a na ziemi pojawiły się pierwsze przymrozki. Ale te przymrozki nie szkodzą ani roślinom, ani ogrodowi — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” stan pogody analizuje Selemonas Paltanavičius, główny przyrodnik Litwy.

CZTERY I PÓŁ MIESIĄCA LATA

W 2025 r. astronomiczna jesień rozpocznie się w poniedziałek 22 września, z chwilą równonocy jesienniej. Natomiast kalendarzowa jesień zawsze rozpoczyna się 23 września i trwa do 22 grudnia, kiedy startuje kalendarzowa zima. Meteorologiczna jesień zaś zawsze rozpoczyna się 1 września.

— Doskonale pamiętam, jak 60 lat temu na początku września była już prawdziwa jesień, a teraz musimy się przyzwyczajać, że prawdziwa jesień zaczyna się dopiero pod koniec września. W Litwie pogoda jest obserwowana od ponad 100 lat, przynajmniej w Wilnie. W tym czasie były bardzo ciepłe okresy, ale też bardzo zimne. Teraz nasze

Druga połowa sierpnia, zresztą — jak niemal całe tego-
roczne lato — przyniosła nam zimne i deszczowe dni.

Synoptycy prognozują, że ciepłych dni doczekamy się na koniec lata, a wrzesień też zapowiada się ciepły **Fot. Marian Paluszkiwicz**

lato trwa cztery i pół miesiąca, zaczyna się mniej więcej 18-20 maja i praktycznie trwa do 28 września. Tak było również dawniej. 100 lat temu było tak ciepło, że zmieniła się struktura lasów. Zniknęły drzewa iglaste, czyli świerki i sosny, a rosły tylko drzewa liściaste. Potem znów nadszedł okres chłódów i znów zaczęły rosnąć drzewa iglaste. Dokładnie to samo dzieje się obecnie, kiedy iglaste drzewa w Litwie giną. Niektórzy tłumaczą to obecnością owadów. To prawda, owady niszczą drzewa, ponieważ mamy cykl ciepły, który wpływa bezpośrednio na drzewa, powodując ich obumieranie i atakowanie przez różne pasożyty. Proszę mi wierzyć, że w ciągu kilkuset lat co najmniej cztery razy miały miejsce bardzo silne ocieplenia i bardzo silne ochłodzenia klimatu — podkreśla Selemonas Paltanavičius.

SYNOPTYCY PROGNOZUJĄ

28 sierpnia będzie bez opadów; wiatr w nocy zmienny, 3-7

m/s, w ciągu dnia wschodni, 5-10 m/s; w nocy 5-8 st. C, w ciągu dnia 20-25 st. C.

29 sierpnia — noc bez opadów, w ciągu dnia miejscami krótkie burze; wiatr wschodni i południowo-wschodni, 7-12 m/s; w nocy temp. 10-15 st. C, w ciągu dnia 23-28 st. C.

30 sierpnia — pojawiają się z przerwami burze, w nocy w wielu miejscach obfite, w ciągu dnia obfite na wschodzie i z silniejszymi burzami; wiatr w nocy wschodni i południowo-wschodni, w nocy 5-10 m/s, w ciągu dnia południowy i południowo-zachodni, 7-12 m/s, w ciągu dnia porywy 15 m/s; w nocy temp. 13-18 st. C, w ciągu dnia 21-26 st. C.

Zgodnie z najnowszymi prognozami synoptyków, od września do listopada łagodne masy powietrza mają przeważać w całej Europie. We wrześniu temperatura powinna osiągać i przekraczać 20 st. C, ale również w październiku i listopadzie będziemy mieli ciepłe dni. ■

Dwór w Wilkiszkach ucierpiał podczas kolejnego pożaru

Justyna Giedrojć

W lipcu br. po raz kolejny płonął zabytkowy drewniany dworek w Wilkiszkach. Pożar strawił część dachu i objął drugie piętro budynku. Dworek jest siedzibą Centrum Turystyki i Młodzieży Rejonu Solecznickiego.

Jest to już kolejny pożar XIX-wiecznej budowli, która płonęła również w 2021 i 2024 r.

— Ostatni pożar miał miejsce 11 lipca br. W dworku trwał remont prowadzony przez firmę budowlaną „Statybū valdymas”. Prace polegały na usuwaniu skutków poprzedniego pożaru z 2024 r. Obecnie budynek jest ogrodzony i strzeżony. Na razie nie wiadomo, co spowodowało pożar, czekamy na wyniki ekspertyzy — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Wioleta Branowska, dyrektorka Centrum Turystyki i Młodzieży Rejonu Solecznickiego.

Rozmówczyni dodaje, że przyczyną poprzedniego pożaru było niewłaściwe użytkowanie instalacji elektrycznych lub grzewczych.

— Eksperci zauważają, że zabytkowe drewniane obiekty są podatne na pożary. W ubiegłym roku spłonęła częściowo jedna część dworku wraz z dachem, a w tym roku druga, która nie została wówczas ogarnięta płomieniem. Po ubiegłorocznym pożarze firma budowlana rozpoczęła prace remontowe. Planowaliśmy, że już tego lata lub najdalej jesienią dworek zostanie oddany do użytku. Na razie trudno powiedzieć, ile czasu potrwa kolejny remont. Musimy jeszcze dowiedzieć się, co było przyczyną pożaru oraz uregulować sprawę z ubezpieczeniem — wyjaśnia dyrektorka centrum.

Po pożarze 2021 r. dworek w Wilkiszkach został gruntownie odrestaurowany oraz oddany do użytku. Uroczyste otwarcie ośrodka odbyło się jesienią 2022 r.

— W odnowionym dworku został utworzony młodzieżowy kompleks turystyczny z salą konferencyjną, edukacyjną i wystawową, pomieszczeniami noclegowymi, stołówką i kuchnią. Organizowano tu obozy

dla dzieci z Wileńszczyzny i Polski — opowiada Wioleta Branowska.

Po remoncie w ośrodku powstało 36 miejsc noclegowych, na każdym piętrze zainstalowano prysznice i toalety. Budynek został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zamontowano m.in. windę. Zainstalowano także nowoczesne kamery oraz czujniki dymu.

Po renowacji budynku przystąpiono też zagospodarowania terenu otaczającego dworek. Uporządkowano park o powierzchni 3,3 ha, urządzono tu altanki, miejsce pod ognisko, przebieralnię, pomost dla spływów kajakowych po Mereczance. Środki na renowację dworku pochodziły z funduszy unijnych, budżetu państwa oraz Samorządu Rejonu Solecznickiego. Ogółem wyniosły 1 mln 230 tys. euro.

Dwór w 1847 r. zbudował słynny wileński artysta malarz Wincenty Dmochowski (1805-1862). W 1840 r. Dmochowski założył w Wilnie prywatną szkołę malarską. W 1854 r. z Kazimierzem Jelskim i Kanutym Rusieckim zorganizował Szkołę Sztuk Pięknych. Mając wiele źródeł dochodów, mógł pozwolić sobie na kupno majątku w Wilkiszkach i zbudowanie tam dworu.

Na skutek udziału członków rodziny Dmochowskich w powstaniu styczniowym w 1863 r. majątek w Wilkiszkach stał się własnością ro-

syjskiego gen. Wasilija Maksymowa, a później jego syna. W latach międzywojennych przez pewien czas w wileńskim dworze mieszkała rodzina Kątkowskich, zaś młyn nad rzeką Mereczanką, który nie tylko miał zboże na mąkę, ale dostarczał też energię elektryczną do zabudowań dworskich, był mieszkaniem inżyniera Lebeckiego. Wiadomo, że podczas II wojny światowej, w 1944 r., w budynku dworskim 3. Brygada „Szczerebca” urządziła AK-owski szpital. Po zakończeniu wojny we dworze mieściła się szkoła podstawowa, a w czasie wakacji urządzano w nim corocznie kolonie i letnie obozy dla dzieci i młodzieży rejonu solecznickiego. Po zamknięciu szkoły dwór opustoszał i zaczął w szybkim tempie niszczyć.

Pierwszy etap renowacji dworku oraz dostosowania budynku do potrzeb mającego tu powstać ośrodka dla młodzieży rozpoczęto w 2014 r. Najpierw odnowiono okna, podłogi i drzwi, zamontowano instalacje kanalizacyjne i elektryczne, systemy wentylacji i ogrzewania. Powstały sale konferencyjne, strefy rekreacyjne. Podczas remontu zachowano autentyczne elementy dawnego wystroju wnętrza, m.in. fragmenty XIX-wiecznego parkietu, okna, piece.

TVP
WILNO

Dworek w Wilkiszkach figuruje na liście zabytków Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Fot. Marian Paluszkievicz

O CS „Stocznia” w Szczecinie

Świetlica stoczniowa przy pl. Ofiar Grudnia 1970 r. jest miejscem szczególnym dla Szczecina. To w niej obradował tzw. Ogólnomiejski Komitet Strajkowy w grudniu 1970 r., to w niej po raz pierwszy padło hasło utworzenia niezależnego od władz związku zawodowego. A miesiąc później doszło w niej do wydarzenia bez precedensu w krajach bloku komunistycznego.

8 lipca 2024 r. Centrum Solidarności „Stocznia” w Szczecinie przejęło od miasta dawną świetlicę główną Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego. Centrum jest państwową instytucją kultury. Ta świetlica jest dla szczecinian jednym z najważniejszych miejsc w powojennej historii miasta. Trudno opowiadać jakąkolwiek historię tożsamości Szczecina bez opowieści o niej.

SZCZECIŃSKI PRZEMYSŁ STOCZNIOWY

Przypomnijmy, że Stocznia Szczecińska powstała na gruzach dwóch stoczni niemieckich: AG Vulcan Stettin i Stettiner Oderwerke zniszczonych w czasie nalotów alianckich i w czasie demontażu części wyposażenia przez wycofujących się Niemców oraz Armię Czerwoną, zarządzającą miastem do 5 lipca 1945 r.

— Po wojnie władze komunistyczne nie były do końca przekonane, czy będą odbudowywać szybko przemysł stoczniowy w Szczecinie ze względu na jego dość duże zniszczenie oraz problemy z torem wodnym — opowiada prof. Sebastian Ligarski, dyrektor centrum. — W końcu jednak taką decyzję podjęto. Przyjechała wtedy grupa operacyjna z Gdańska i rozpoczęła proces uruchamiania stoczni. Już w kwietniu 1948 r. zjechał z pochylni pierwszy pełnomorski statek noszący imię „Oliwa”. (...) Fluktuacja kadr w Stoczni Szczecińskiej była bardzo duża. Ludzie przyjeżdżali i wyjeżdżali. Obiecywano im góry, a rzeczywistość okazywała się dużo, dużo gorsza. Praca w stoczni była bardzo trudna. Wszystko robiono ręcznie. Niezbyt liczna była też kadra inżynierska, także i techniczna. Stocznia, mimo wszystko, dawała sobie radę i rozwijała się.

Prof. Sebastian Ligarski, dyrektor Centrum Solidarności „Stocznia” w Szczecinie

Pierwszy całkowicie polski statek zjechał z pochylni w roku 1952. Zbudowano go na zamówienie armatora radzieckiego. Był to rudowęglowiec „Czułym”. Powstawały też inne nowe statki, coraz bardziej zaawansowane technologicznie, coraz bardziej specjalistycznie. Stocznia zaczęła słynąć nie tylko z budowy okrętów wojсковych dla radzieckiej marynarki wojennej, ale także z budowy jednostek specjalistycznych — np. szpitalników, badawczych czy kontenerowców.

PIERWSZE PROTESTY

Młodzi ludzie, którzy przyjeżdżali i pracowali w stoczni mieli swoje ambicje i aspiracje. Niestety, warunki pracy nie były wtedy najlepsze. Także polityka ówczesnego rządu nie wskazywała na szybkie zmiany. Doszło więc do pierwszych protestów. Ich podłożem i bezpośrednią przyczyną była drastyczna podwyżka cen z 12 na 13 grudnia 1970, która zakończy-

ła się wybuchem strajku w dniu 17 grudnia 1970 r. Pierwszy protest stoczniowców z „Warskiego” zakończył się niepowodzeniem. Starcie z milicją stoczniowcy przegrali. Do strajkujących ze stoczni „Warskiego” dołączyli stoczniowcy ze Stoczni Remontowej „Gryfia” i Stoczni Remontowej „Parnica”.

— Kiedy cała ta rzesza ludzi wyszła ze stoczni „Warskiego” oraz innych zakładów pracy, to milicjanci nie mieli większych szans. Strajkujący kierowali się pod budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR na placu Żołnierza Polskiego. Zdobyli go i podpalili, a jego pracownicy musieli uciekać (...). Spod komitetu partii stoczniowcy udali się pod budynek Komendy Wojewódzkiej MO. Tam doszło do strzałów. Zabitych wtedy zostało 11 stoczniowców, a dwóch pozostałych zginęło pod koszarami wojskowymi. Następnego dnia sytuacja się powtórzyła, ale już w innym miejscu, przy samej stoczni. Zginęły wtedy kolejne dwie osoby. Strajkujący, widząc, że każde wyjście na ulicę grozi śmiercią, zamknęli bramy i powołali straż strajkową. Rozpoczął się strajk okupacyjny i powołany został komitet strajkowy, którego siedzibą stała się świetlica główna Stoczni Szczecińskiej. W okresie od 18 do 22 grudnia 1970 r. komitet strajkowy administrował całym Szczecinem okolicznościach — opowiada prof. Sebastian Ligarski.

Przez kolejne cztery dni Mieczysław Dopierała, stojący na czele strajku, rządził praktycznie całym miastem. Abdykowała natomiast centralna władza komunistyczna. Zawirowania doprowadziły do zmiany I sekretarza KC PZPR i Gomułkę zastąpił Gierek.

16.>>

Strajk skończył się praktycznie niczym, bo strajkujący byli zmęczeni, a władza nie chciała się cofnąć.

— Doszło więc do zawieszenia protestów. Niektórzy mówili, że do zdrady. Cały jednak czas Szczecin płonął. Aby stoczniowcy mogli wyjść na ulice i dokończyć protesty potrzebna była iskra, która ten płomień ponownie wznieci. Tą iskrawą stał się zmanipulowany artykuł z 20 stycznia 1971 r. w „Głosie Szczecińskim” informujący jakoby pracownicy wydziału W4 podjęli zobowiązanie na cześć I sekretarza Edwarda Gierka. Prawda była jednak zupełnie inna. Robotnicy żądali sprostowania. Lokalne władze się na to nie zgodziły. 22 stycznia stoczniowcy powołali więc nowy komitet strajkowy, na czele z Edmundem Bałuką, obradujący także w świetlicy głównej Stoczni Szczecińskiej. I to właśnie tam, na terenie świetlicy doszło do niesamowitych wydarzeń. 24 stycznia 1971 r., w godzinach popołudniowych, przyjechał do Szczecina I sekretarz Edward Gierek z całą świtą, łącznie z nowym premierem Jaroszewiczem i ministrem obrony narodowej Jaruzelskim, ministrem przemysłu ciężkiego Kaimem. Rozmowy i dyskusje trwały osiem i pół godziny. W tym czasie Gierek kłamał, mamił, manipulował, obiecywał, pokazywał, że jest razem z robotnikami jako dawny górnik kopalni w Belgii. Robotnicy natomiast domagali się ukarania winnych śmierci swoich kolegów z grudnia 1970. Domagali się również cofnięcia podwyżek cen i realizacji swoich 12 postulatów. Spotkanie skończyło się po czwartej nad ranem. Wszyscy wyszli z niego zadowoleni. Następnego dnia stoczniowcy wrócili do pracy, a Służba Bezpieczeństwa zaczęła regularne inwigilowanie i zastraszanie członków komitetu strajkowego. Doprowadziło to w konsekwencji do wyjazdu za granicę Edmunda Bałuki. Niektórzy zaś członkowie komitetu strajkowego ponieśli śmierć w nie do końca jeszcze do dziś wyjaśnionych okolicznościach — opowiada prof. Sebastian Ligarski.

O ŚWIETLICY GŁÓWNEJ

Świetlica główna Stoczni Szczecińskiej powstała w latach 1938-1939. Wybudowana została na terenach niemieckiej stoczni Stettiner Oderwerke i pełniła funkcje użytkowe. Jej sala główna miała 793 m kw. i pełniła rolę biura architektonicznego, w którym miano projektować okręty podwodne tzw. U-boty. Budynek świetlicy znalazł się po wojnie najpierw w zarządzie sowieckim, gdzie pełnił funkcje magazynowe, co mogło ocalić go przed zniszczeniem, następnie wszedł w skład Stoczni Szczecińskiej, która przywróciła mu funkcje użytkowe, a świetlica zaczęła pełnić funkcje reprezentacyjne. Świetlica główna była też wielokrotnie wykorzystywana jako miejsce licznych konferencji PZPR oraz imprez o charakterze promocyjnym — np. przy wodowaniu statków czy wręczaniu nagród jubileuszowych. Warto wspomnieć, że w tym budynku znajduje się jeden z najstarszych dźwigów towarowo-osobowych, zbudowany jeszcze w roku 1934, sprawny do dzisiaj, potrzebujący jedynie czasowej konserwacji i odpowiednich pozwoleń na uruchomienie.

Świetlica po upadku stoczni (2008-2009) pełniła raczej funkcje z doskoku, organizowano tam jakieś pojedyncze spotkania. Od roku 2017 stała zupełnie pusta.

Jej stan i całego budynku, w którym się znajduje jest dziś wręcz tragiczny (...). Sam budynek jest natomiast bardzo ciekawy. Powstał w pracowni jednego z największych szczecińskich architektów Adolfa Thesmachera i do dziś przyciąga uwagę swoją modernistyczną konstrukcją wielu historyków sztuki.

PODPISANIE POROZUMIENIA

— 18 sierpnia 1980 r. najpierw stocznia „Parnica”, a potem stocznia „Warskiego” podjęły strajk okupacyjny — opowiada prof. Sebastian Ligarski. — Powołany też został komitet strajkowy z Marianem Jurczykiem. A świetlica stoczniowa stała się miejscem rejestracji licznych komitetów strajkowych oraz sypialnią dla tych, którzy tam przebywali przez okres 13 dni. Świetlica stała się też miejscem, w którym zostało podpisane słynne porozumienie — w dniu 30 sierpnia 1980 r., dzień wcześniej od jeszcze słynniejszego w Gdańsku. Kiedy dziś czyta się wspomnienia z tamtych wydarzeń, z różnych stron politycznej barykady dzisiejszego podziału sporu politycznego, to wszyscy wspominają o jednym: wielkim poczuciu radości z wielkiego zwycięstwa, dużym optymizmem i nadziei czy wreszcie przełamywaniu barier strachu.

18.>>

■ Brama Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego

17.>>

Takich uniesień jak wówczas — w sierpniu 1980, takiego optymizmu, takiej radości, nadziei i jedności to działacze już nigdy potem nie przeżyli. Potem był stan wojenny, a świetlica pełniła rolę siedziby komitetu strajkowego, na czele którego stał Mieczysław Ustasiak, z nieformalnym szefem Andrzejem Milczanowskim.

Władze szybko zareagowały. W nocy z 14/15 grudnia czołg wyłamał bramę główną stoczni, a stoczniovcy byli polewani wodą przy temperaturze minus 17. Zdecydowali więc o wycofaniu się do świetlicy, w której znaleźli się również dowódcy 12. dywizji i funkcjonariusze ZOMO. Członków komitetu strajkowego wywieziono zaraz po toczących się tam rozmowach do Komendy Wojewódzkiej MO przy ul. Małopolskiej.

PRZYWRÓCENIE PAMIĘCI

— My jako Centrum Solidarności „Stoczni” w Szczecinie chcemy to wszystko pokazać — kontynuuje profesor — chcemy, aby powstała wreszcie stała wystawa na parterze odnowionej świetlicy ukazująca przemysł stoczniowy w Szczecinie — jak był budowany, jak ci młodzi ludzie, którzy tu przyjeżdżali z Kresów, Polski Centralnej, Poznania oraz innych miejscowości, zakasywali rękawy i pracowali w bardzo trudnych warunkach i pracowali tu często po godzinach. Chcemy też uświadomić wszystkich mieszkańców Szczecina i całej Polski o roli, jaką odegrał ruch Solidarność w pierwszych sierpniowych porozumieniach. Nie ma przecież w całym mieście stałej wystawy o stoczni i Solidarności — kontynuuje prof. Ligarski.

— Chcielibyśmy przywrócić pamięć o stoczniach szczecińskich, o ich miejscu i roli budowania tożsamości miasta, a z drugiej strony pokazać, że Szczecin wniósł istotny wkład w budowę ruchu społecznego Solidarność. Myślę, że zapomina się o tym, jak ważną rolę pełnili szczecinianie przez cały okres — zarówno tej legalnej Solidarności, ale i tej podziemnej Soli-

■ Tablica poległych stoczniovców w grudniu 1970

darności (...). Jeszcze parę lat temu można było w świetlicy zobaczyć różne rzeczy, a dziś już ich nie ma. Dlatego staramy się zbierać, co się da z różnych miejsc — od stoczniovców, od członków Solidarności, od osób, które po domach trzymają różne rzeczy, a które stocznia produkowała. Staraliśmy się odtworzyć atmosferę sprzed lat, z tamtego okresu. Teraz, kiedy tam wchodzimy, to czujemy tego ducha historii. I chcemy go jeszcze bardziej ożywiać i udostępniać świetlicę szerzej. Zaczęliśmy w zeszłoroczną Noc Muzeów. Od tamtego dnia przeszło przez naszą świetlicę ok 1,5 tys. ludzi w różnych grupach i różnym wieku. Mamy grupy szkolne i kolonijne, mamy też wycieczki. Ostatnio mieliśmy taką z Niemiec. Chcielibyśmy, aby nasza świetlica stała się teraz stałym punktem zwiedzania Szczecina. Zależy nam bardzo na wypełnieniu tej pustki. I o tym właśnie będzie nasza wystawa mieszcząca się na pierwszym piętrze świetlicy. Na drugim piętrze zaś chcemy eksponować samą salę świetlicy i pokazać ją taką, jaka była w sierpniu roku 1980 (...). Na trzecim piętrze mają się kiedyś mieścić nasze biura — opowiada profesor.

— W drugiej części budynku chcemy urządzić salę edukacyjno-konferencyjną i jeśli się uda — z małą salą kinową. Będziemy się starać o pieniądze na inwestycje (...). Szukamy wreszcie sponsorów i tych, którzy chcieliby z nami współpracować i wyłożyć trochę grosza w formie darowizny na naszą działalność podstawową (...). Naszymi sojusznikami są dwie stocznie: Morska Stocznia Remontowa „Gryfia”

i Stocznia Szczecińska „Wulkan” oraz Szczecińska Agencja Artystyczna, która razem z nami współdziała przy organizacji różnych eventów kulturalnych. I wreszcie z Domem Kultury „Krzemień” czy Willą Lentza. Także miasto, które bardzo szybko zareagowało, kiedy powstało Centrum Solidarności „Stocznia”, a powstał 30 sierpnia 2023 r. Już w październiku tego samego roku, na posiedzeniu Rady Miasta, jednogłośnie przez aklamację, przekazano nam w akcie darowizny cały budynek liczący ponad 11 tys. m kw. — wyemienia prof. Ligarski.

— Zaistnieliśmy wreszcie w przestrzeni miasta. Zrobiliśmy już nawet cztery wystawy, w tym jedną poświęconą historii stoczni. Współorganizowaliśmy też koncerty (...). Wydajemy również katalogi naszych wystaw (...). Robimy też filmy. W grudniu 2023 r. zrobiliśmy 15-minutowy dokument opowiadający o historii „Świetlicy Wolności” pt. „Święty gniew”. Film jest dostępny na naszych stronach. Zrobiliśmy też film o wyborach 1980 oraz o prześladowaniu opozycji w grudniu 1981 r. Aktualnie mogę zdradzić, że jesteśmy na etapie produkcji filmu biograficznego o Edmundzie Bałuce. Jego premierę planujemy na 24 stycznia 2026 r. w świetlicy stoczniowej. Kończąc namawiam wszystkich do obserwowania nas na FB. Niedługo uruchomimy również podcasty na YouTube. Zapraszam! — zachęca prof. Sebastian Ligarski, dyrektor CS „Stocznia” w Szczecinie. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski
Fot. autor

Badanie: klasa średnia to niemal 60 proc. pracujących na Litwie

W ciągu roku na Litwie wzrosła liczba mieszkańców uważających się za przedstawicieli klasy średniej, jak wynika z reprezentatywnego badania mieszkańców kraju przeprowadzonego na zlecenie Swedbanku.

Do tej klasy zalicza się 55 proc. respondentów — o 4 pkt. proc. więcej niż w zeszłym roku. Tendencję tę potwierdzają również obiektywne dane ekonomiczne — dochody i majątek mieszkańców stale rosną.

„Mieszkańcy bardziej pozytywnie oceniają swoją sytuację finansową. Duży wpływ na to miały sprzyjające warunki gospodarcze — spadające stopy procentowe, rosnące wynagrodzenia i umiarkowane wskaźniki inflacji. W tym roku więcej mieszkańców zalicza się do klasy średniej, nieco mniej uważa się za ubogich. I chociaż, jak pokazuje badanie, większość mieszkańców nie jest zadowolona ze swoich dochodów, ogólnie odczuwa się większą stabilność finansową” — mówi Jūratė Cvilikienė, dyrektorka Instytutu Finansowego Swedbank.

CO TRZECI TO „NIŻSZA KLASA ŚREDNIA”

Według danych badania 55 proc. mieszkańców zalicza się do klasy średniej, a 33 proc. uważa się za przedstawicieli niższej klasy średniej. 6 proc. mieszkańców zalicza się do wyższej klasy średniej, a tyle samo respondentów twierdzi, że są ubodzy lub żyją w nędzy. Udział osób uważających się za elitę nie przekracza 1 proc. (0,4 proc.).

Z kolei strateg inwestycyjny Swedbanku, Vytenis Šimkus, zwraca uwagę na statystyki dotyczące wynagrodzeń mieszkańców, które wskazują na umacnianie się klasy średniej w kraju.

„Zgodnie z definicją Organizacji Współpracy i Rozwoju Gospodarczego do klasy średniej zalicza się mieszkańców, których dochody wynoszą 75–200 proc. mediany wynagrodzeń w kraju, tj. 1 400–3 720 euro przed opodatkowaniem. Według wstępnych szacunków, w tym roku do tej grupy należy 58 proc. osób pracujących na Litwie — o 2 punkty procentowe więcej niż rok temu” — zauważa Šimkus.

MOŻLIWOŚCI POPRAWIŁY SIĘ, JEDNAK NIE CIESZĄ

Według Šimkusa, w ostatnich latach nastąpił przełom strukturalny, który spowodował większe możliwości oszczędzania i pomnażania kapitału przez mieszkańców.

„Głównymi przyczynami tej zmiany były silne inwestycje krajowe, większe wydatki rządowe, stała nadwyżka handlowa. Przyczyniło się do tego również zwiększenie w ostatnich latach udziału pracowników w produkcie krajowym brutto (PKB). I chociaż w kontekście europejskim aktywa finansowe gospodarstw domowych w Litwie są stosunkowo niewielkie, to jednak szybko rosną” — podkreśla Šimkus.

Jak pokazują dane Eurostatu, łączne aktywa finansowe mieszkańców kraju stanowią 54,3 proc. PKB i należą do najniższych w Europie. Niemniej jednak w ciągu ostatnich pięciu lat aktywa gospodarstw domowych w Litwie rosły najszybciej w Europie — o 138,6 proc.

FINANSE LEPSZE, ALE NASTRÓJ NIEKONIECZNIE

Jednak mimo poprawy sytuacji finansowej mieszkańców badania pokazują, że nie są oni zbyt zadowoleni z dochodów. W skali dziesięciopunktowej mieszkańcy oceniają swoje dochody średnio na 5,8 punktu. 8 proc. respondentów deklaruje pełną satysfakcję ze swoich dochodów, a 10 proc. mieszkańców twierdzi, że ich dochody w ogóle ich nie satysfakcjonują. Mieszkańcy zaliczający się do klasy średniej nieco lepiej oceniają swe dochody — najczęściej na 7–8 pkt. Według większości respondentów (52 proc.) pieniądze w zupełności wystarczają im na zaspokojenie najważniejszych potrzeb, natomiast na większe zakupy muszą oszczędzać.

Reprezentatywne badanie mieszkańców kraju zostało przeprowadzone w dniach 19–29 czerwca 2025 r. na zlecenie Instytutu Finansowego Swedbank przez firmę badawczą Spinter tyrimai. W badaniu wzięło udział 1 019 respondentów, a jego wyniki odzwierciedlają opinie i oceny mieszkańców kraju w wieku od 18 do 75 lat.

Opr. A.K. na podst. mat. pras.

■ W tym roku więcej mieszkańców zalicza się do klasy średniej Fot. M. P.

Więcej kradzieży samochodów, celują też w luksusowe auta. Często z winy kierowców

Pierwsze półrocze 2025 r. przyniosło nieprzyjemne statystyki: liczba kradzieży samochodów na Litwie wzrosła aż o 40 proc., a przestępcy celują nie tylko w stare auta przeznaczone na części, ale także w nowe i luksusowe modele.

KIEROWCY ZŁODZIEJOM „POMAGAJĄ”

Złodzieje działają szybko i profesjonalnie, więc szanse na odzyskanie samochodu znacznie maleją. Eksperci ostrzegają, że wzrost liczby kradzieży wynika nie tylko z przebiegłości przestępców, ale także z nieostrożności samych kierowców.

Według danych policji tylko w pierwszym półroczu na Litwie odnotowano 210 kradzieży samochodów osobowych — to aż o 40 proc. więcej niż w tym samym okresie w zeszłym roku. Kierownik działu ekspertyz firmy ubezpieczeniowej BTA Andrius Žiukelis twierdzi, że statystyki te znajdują odzwierciedlenie w działalności firmy ubezpieczeniowej.

„Ostatnio odnotowujemy znaczny wzrost liczby klientów zgłaszających kradzież samochodów — tylko w pierwszym półroczu tego roku liczba takich przypadków wzrosła prawie dwukrotnie. Zauważamy, że kradzieże najczęściej mają miejsce na gęsto zaludnionych obszarach i dotyczą nowych, droższych samochodów wyposażonych w nowoczesne systemy zabezpieczeń, co wskazuje na działalność profesjonalnie zorganizowanych grup” — mówi Žiukelis.

KRADZONE SĄ NOWSZE AUTA

Według Žiukelisa w tym roku odnotowano nie tylko wzrost liczby kradzieży samochodów, ale także zmiany w ich charakterze. „Coraz więcej klientów zgłasza kradzieże nowszych i bardziej luksusowych samochodów — kradzione są nowsze samochody marek Toyota i Lexus. Takie auta są dość nowe i drogie, więc nie jest to przypadek, w którym łup złodziei jest rozbierany na części i sprzedawany na rynku części używanych” — twierdzi kierownik działu ekspertyz BTA.

Według policji, w 2025 r. złodzieje będą polować nie tylko na samochody marek Toyota i Lexus, ale także Audi i BMW. Wśród modeli najczęściej kradzionych przez złodziei znajdują się Toyota RAV 4, Audi A6 i Lexus RX.

Chociaż wykrywalność kradzieży samochodów sięga 43 proc., policja przypomina, że niezwykle ważne jest wczesne wykrycie przestępstwa, przekazanie dokładnych danych, co pozwala na szybką reakcję na przestępstwo i podjęcie odpowiednich narzędzi oraz uzyskanie danych istotnych dla śledztwa.

CHROŃ SWOJĄ WŁASNOŚĆ

Chociaż technologia się rozwija, a wiele samochodów jest już wyposażonych w zaawansowane systemy zabezpieczeń, proste błędy sprawiają, że nawet najnowocześniejsze pojazdy stają się łatwym łupem.

„Nie wystarczy polegać wyłącznie na systemach zabezpieczeń, ważne jest również zwrócenie uwagi na swoje nawyki. Na przykład jednym z najczęstszych błędów jest pozo-

stawianie dowodu rejestracyjnego w samochodzie. Taka praktyka może mieć fatalne skutki, ponieważ posiadając ten dokument, złodziej może spokojnie odjechać nawet po zatrzymaniu przez funkcjonariuszy, ponieważ na pierwszy rzut oka nie budzi żadnych podejrzeń. Szczególnie ważne są pierwsze godziny po kradzieży, ponieważ właśnie w tym okresie najczęściej udaje się odnaleźć samochód, który nie został jeszcze ukryty. Jeśli pojazd zostanie szybko ukryty lub wywieziony, prawdopodobieństwo jego odnalezienia znacznie się zmniejsza” — twierdzi Žiukelis.

Specjalista dodaje, że równie ważne jest przestrzeganie ogólnych zasad bezpieczeństwa — nie pozostawiać samochodu w odosobnionych miejscach, zwłaszcza na dłuższy czas, zadbać o bezpieczne parkingi podczas wakacji i nigdy nie pozostawiać drogich przedmiotów w samochodzie. Nawet aparat fotograficzny lub komputer pozostawiony na krótko może stać się przyczyną wybicia szyby. ■

Opr. A. K. na podst. mat. pras.

Proste błędy sprawiają, że nawet najnowocześniejsze pojazdy stają się łatwym łupem dla złodziei Fot. Freepik

Delegacja z Ukrainy w rejonie wileńskim

W piątek, 23 sierpnia, w dniu obchodów Dnia Szlaku Bałtyckiego w rejonie wileńskim gościła delegacja Administracji Obwodu Chersońskiego (Ukraina). W skład tej delegacji weszli: Andrij Jaromenko — zastępca dyrektora Departamentu Realizacji Polityki Humanitarnej Chersońskiej Obwodowej Administracji Państwowej, kierownik Departamentu Kultury oraz Ruslan Rusal — szef administracji wojskowej wsi Czulakiwka.

W Centrum Kultury w Rudominie odbyło się spotkanie delegacji z Ukrainy z dyrektorem tej placówki kulturalnej Wioletą Cereszką oraz doradcą mera rejonu wileńskiego Edwardem Kiejzikiem. Goście z Ukrainy pogratulowali stronie litewskiej z okazji święta Dnia Szlaku Bałtyckiego. Z kolei nasi przedstawiciele złożyli szczere życzenia gościom z okazji Dnia Flagi Narodowej Ukrainy, który jest obchodzony również 23 sierpnia. Uczestnicy spotkania wyrazili nadzieję, że po zakończeniu wojny na Ukrainie będzie można nawiązać ścisłą współpracę instytucji rejonu

W Centrum Kultury w Rudominie odbyło się spotkanie delegacji z Ukrainy z Wioletą Cereszką i Edwardem Kiejzikiem

wileńskiego oraz obwodu chersońskiego w dziedzinie kultury, wymiany zespołów artystycznych, młodzieży oraz w innych dziedzinach.

Delegacja z Ukrainy zwiedziła Centrum Kultury w Rudominie, jego Filię w Czarnym Borze oraz Filię w Zujunach, jak też nowo budujące

się Centrum Kultury w Pogirach. Delegacja zakończyła wizytę wspólnymi obchodami Dnia Szlaku Bałtyckiego oraz upamiętnieniem rocznicy paktu Ribbentrop-Mołotow, które odbyły się w gminie Avizenie.

Inf. i fot. Centrum Kultury w Rudominie

Spektakl teatru ulicznego w Rudominie

20 sierpnia dzieci z Rudomina wraz z rodzicami miały niezłą rozrywkę. Tego dnia w Centrum Kultury w Rudominie wystąpiło uliczne studio teatralne „LULU”. Impreza odbyła się w ramach realizacji projektu „Rudomino — Mała Stolica Kultury Litwy 2025”.

Aktorzy tego teatru zaprezentowali niezwykle ciekawy spektakl „Knock, knock, knock”. Widowisko od pierwszej minuty całkowicie pochłonęło wszystkich widzów — zarówno małych, jak i dorosłych. Był to spektakl przepełniony elementami komedii, improwizacji i cyrku. Sztuka pełna niespodzianek oraz zaskakujących sytuacji została okraszona ogromną dawką humoru. A wszystko działo się nie na odległej scenie, lecz tuż obok widza, sprawiając wrażenie, że publiczność również jest częścią przedstawienia.

Tego samego dnia dzieci bawiły się także bańkami mydlanymi.

W Centrum Kultury w Rudominie wystąpiło uliczne studio teatralne „LULU”. Impreza odbyła się w ramach realizacji projektu „Rudomino — Mała Stolica Kultury Litwy 2025”

Radośnie spędzali czas, puszczając ogromne bańki, które mieniły się różnymi kolorami. Był to dzień pełen wrażeń i śmiechu. Dobrego humoru nie popsuł nawet deszcz. Wszyscy wrócili do domów zado-

woleni z miłego i treściwie spędzonego wieczoru.

Organizatorem imprezy było Centrum Kultury w Rudominie.

Inf. i fot. Centrum Kultury w Rudominie

Królewskie polowania i podróże. Otwarcie wyjątkowej wystawy w Wilnie

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie zapraszają na otwarcie wystawy planszowej „Z Krakowa, Wilna i Warszawy do Białowieży – podróże i łowy królów Polski i wielkich książąt Litwy”.

Wydarzenie odbędzie się 28 sierpnia 2025 r. o godz. 18.00 w Muzeum Narodowym – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie (Katedros a. 4).

AUTORKI WYSTAWY

Udział w wernisażu wezmą autorki wystawy, które wygłoszą następujące wykłady:

„Z Krakowa, Wilna i Warszawy do Białowieży – podróże i łowy królów Polski i wielkich książąt Litwy”, prof. dr hab. Bogumiła Jędrzejewska, Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk, Białowieża;

„Dwory myśliwskie w Puszczy Białowieskiej w świetle badań archeologicznych”, dr Joanna Wawrzeńniuk, Instytut Archeologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa.

Otwarcie wystawy odbędzie się po litewsku i po polsku z tłumaczeniem symultanicznym. Wstęp na otwarcie jest wolny, ale wymagana jest wcześniejsza rejestracja: <https://registracija.valdovurumai.lt/valdovumedziokle>

Wystawa będzie czynna do 28 września br. na dziedzińcu Muzeum Narodowego – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie.

O WYSTAWIE

Puszcza Białowieska to ostatnie fragmenty pierwotnych lasów i największa populacja żubra w Europie. Skarb natury. Obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO. Od XIV do końca XVIII wieku Puszcza Białowieska położona była w Wielkim Księstwie Litewskim przy granicy z Koroną. Przetrwała do naszych czasów dzięki ochronie i opiece królów Polski i wielkich książąt Litwy. W la-

tach 1386-1795 – przez 410 lat – jedenastu władców Polski i Litwy odwiedziło Białowieżę ponad 100 razy. Wystawa opowiada o władcach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i ich roli w historii puszczy.

Wystawa jest częścią realizowanego projektu pt. „Dziedzictwo Wazów w Białowieży (tajemnica pałacowych dębów)”, program Nauka dla Społeczeństwa II, dofinansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Organizator wystawy: Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Partnerzy: Muzeum Narodowe Pałac Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie, Muzeum Niepołomicke, Muzeum Przyrodniczo-Leśne Białowieskiego Parku Narodowego w Białowieży, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie.

Inf. Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich

KVIETIMAS

Varšuvos kardinolo Stefano Višinskio universiteto pietros fondas (Lenkija)
Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (Lietuva)
maloniai kviečia Jus į tarptautines standines parodas

**IŠ KROKUVOS, VILNIAUS
IR VARŠUVOS – Į BELOVEŽĄ**

**Lenkijos karalių ir Lietuvos didžiųjų
kunigaikščių kelionės ir medžioklės**

atidarymą:
2025 m. rugpjūčio 28 d., ketvirtadienį, 18.00 val.
Valdovų rūmų muziejaus Renginių salėje (Katedros a. 4, Vilnius)
Ir parodos autorių paskaitas:

„Iš Krokuvos, Vilniaus ir Varšuvos – į Belovežą. Lenkijos karalių ir Lietuvos didžiųjų kunigaikščių kelionės ir medžioklės“ Prof. habil. dr. Bogumiła Jędrzejewska, Lenkijos mokslų akademija, Žinduolių tyrimų institutas, Belovežas	„Belovežo girios medžioklės dvarai archeologinių tyrimų kontekste“ Dr. Joanna Wawrzeńniuk, Kardinolo Stefano Višinskio universiteto Archeologijos institutas, Varšuva
--	--

Apie savo dalyvavimą prašom pranešti
iki 2025 m. rugpjūčio 25 d.
registracija

Renginių vyks lietuvių ir lenkų kalbomis
su synchroniniu vertimu

Kvietimas galioja dviem asmenims.
Daugiau informacijos www.valdovurumai.lt

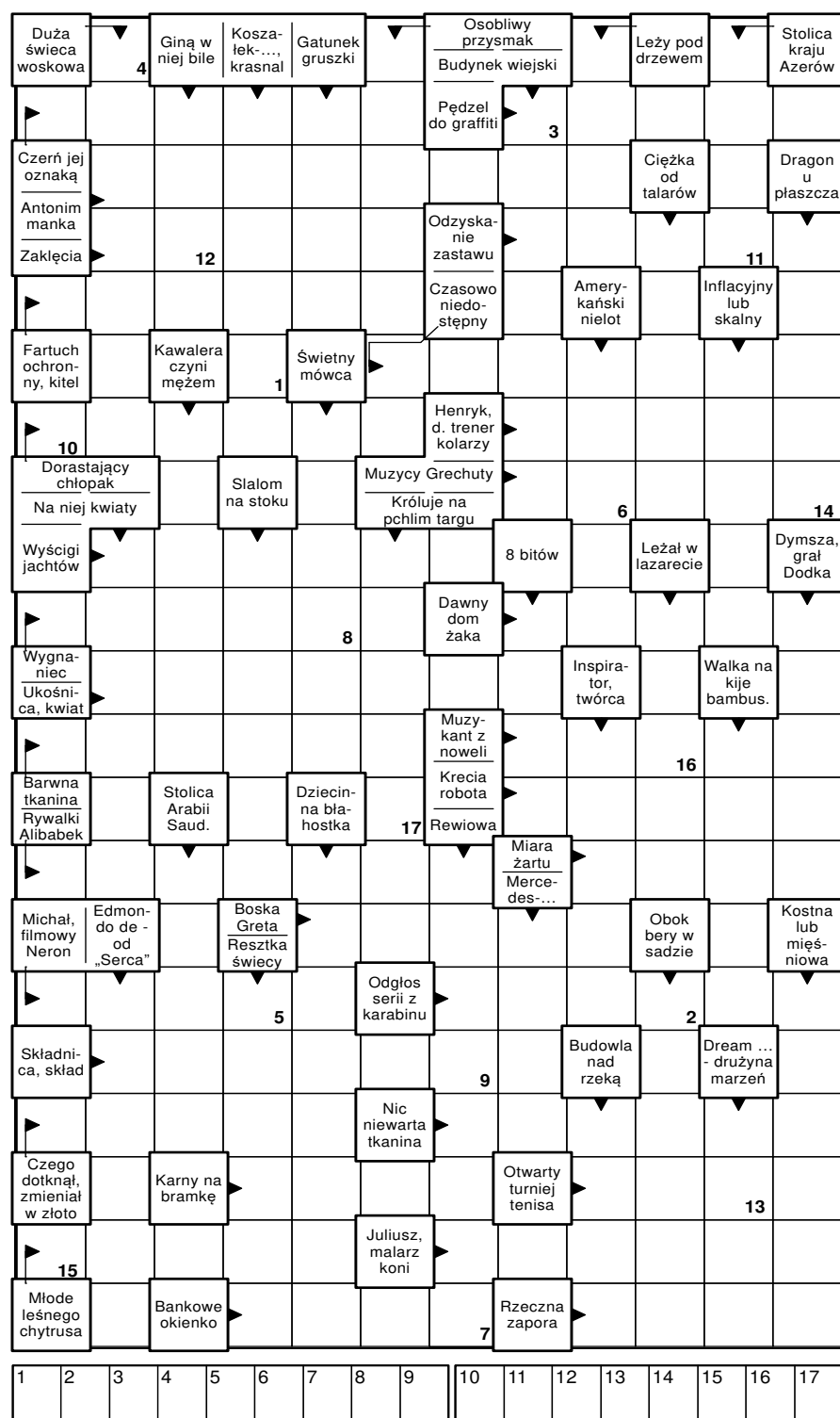
Organizatoriai: UKSW, UNIVERSYTET KARDYNALA STEFANA WYSZYŃSKIEGO WARSZAWA

Partneriai: Muziejus, Muziejus, Muziejus

Projekto: Muziejus, Muziejus, Muziejus

Paroda pristatoma kaip projektas „Išnykusi belovežo žemė: istorijos, paslaptys ir dailė. „Mokslas visuomenai II“, lenkiškai, mokslas ir edukacija, mokslas ir edukacija

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 26-27 SIERPNIA

Poziomo: ODCISK - UGODA - RENTIER - PORTOS - ADEPT - WARSZAWA - WŁOS - TECZKA - SKALA - KAPOK - DARMOCHA - SZACH - TIARA - PATERA - SENEKA - BOLID - PIANINO - TRAWA - ZAPĄŁ - KASZMIR - PECK - KANONADA - ACAN - PLAC - ŁYŻWA - CRUISE - CRUZ - AZYL - ZAKAZ - OBSADA

Pionowo: ZDROWIE - ASPEKT - AKCYZA - CERA - CHRZAN - RYSA - INTRUZ - MATEJA - ZNAWCA - STOS - KŁOCEK - MOCARZ - KISZKA - CHRAPANINA - RANCZO - ŻURAW - SKAT - BAZA - DAWKA - ILONA - PAPUAS - JOSE - ŁAPKA - LIPCE - LIZA - PAOLO - RUINA - CHASYD - FANT - SAKRA - DOŁEK - CELA

Hasło: Układanka obrazkowa

Uśmiechnij się!

Dwóch górali postanowiło sprawdzić, ile ludzi jest w knajpie w Żywcu. Uradzili, że jeden będzie wyrzucał gości, a drugi liczy. Tak też zrobili.

Słysząc brzęk tłuczonego szkła, okrzyk „O Jezu”, a góral liczy:

– Roz!

Znowu okrzyk i...

– Dwa!

W pewnym momencie brzęk i wylatujący mówi:

– Teroz nie liczy, bo to jo.

Pijak do pijaka:

– Ty, która może być godzina?

– Na pewno nie ma dziesiątej!

– A skąd wiesz?

– A bo o dziesiątej miałem być w domu, a jeszcze nie jestem!

Przesłuchanie świadka na komendzie w obecności adwokata.

Policjant:

– Proszę usiąść na krześle i zaczniemy przesłuchanie.

Prawnik (szeptem):

– Zaprzeczaj wszystkiemu.

Oskarżony:

– To nie jest krzesło!

W trakcie ślubu ksiądz zapomniał, jak pan młody ma na imię, więc odsunął mikrofon na bok i po cichu pyta:

– Jak pan ma na imię?

Pan młody zestresowany, nic się nie odzywa i patrzy jak na głupka, więc ksiądz powtarza trochę głośniejsze:

– Jak pan ma na imię?

Pan młody dalej nic, ludzie – nie wiedząc o co chodzi, zaczynają szemrać, więc ksiądz jeszcze głośniejsze:

– Jak pan ma na imię?

Pan młody w końcu zebrał się w sobie, nachylił się do mikrofonu, i rzekł:

– Pan ma na imię Jezus.

Na przystanku siedzą dwaj mężczyźni. Nagle podjeżdża samochodem obcokrajowiec. Pyta o coś po angielsku, po niemiecku, francusku i hiszpańsku. Jeden mężczyźna do drugiego

– Marek, trzeba było się uczyć języków obcych, to byś się dogadał.

– No i po co. On zna cztery języki, i co? Dogadał się?

Dożynki ^{30-te} rejonu wileńskiego

13 września Dwór w Białej Wace (ul. Parko 3, Biała Waka, gmina Pogiry)

Program:

13:00 Msza Święta w kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Wojdatach

14:00 uroczysty korowód gmin i gości do dworu w Białej Wace

15:00 rozpoczęcie święta

Zespół Pieśni i Tańca „Jawor” i inni

16:15 uroczyste nagrodzenie najlepszych rolników rejonu wileńskiego

16:45 występy zespołów

Zespół Tańca Ludowego „Perła”

Zespół taneczny z Mołdawii „JOK”

Zespół wokalny „Vox Cordis”

Zespół wokalny „Mejszagolanki”

Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka”

Zespół Tańca Ludowego „Przyjaźń”

Kapela Kawalerów Podwileńskich

19:05 legendy polskiego disco polo – zespół „Boys” z Polski

20:00 Dżordana Butkutė

21:00 pokaz laserowy

Ponadto na Państwa będą czekały gościnne zagrody gmin rejonu wileńskiego, kuchnia polowa, wystawy rzemiosła ludowego i traktorów retro, warsztaty, zawody etnosportowe, atrakcje dla dzieci i inne.

Organizatorzy

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie. Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Kupię mieszkanie lub działkę w Wilnie. Rozliczam się od razu. Proponować różne warianty. Tel. +370 600 65 995

Kupię działkę w rejonie wileńskim. Tel. +370 601 00 088.

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio komple-

tujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravass.lt Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogroduzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. + 370 68851937

PRACA

Kobieta, Polka, 53 lata, porządna, rzetelna, z doświadczeniem pracy, może doglądać osobę w starszym wieku, pomoże w gospodarstwie. Wilno, +370 687 127 38

Kobieta poszukuje pracy. Proponować różne warianty. Tel. +370 676 67347.

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery video
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KAWIARNIA

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

**Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:**

Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

**KURIER
WILEŃSKI****DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ**

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Kuriosum z dyktu.
Piosenka jest dobra na wszystko

Zywioty Mazowsza

13 września 2025 godz. 18:00

Dom Kultury Polskiej w Wilnie
Sala Koncertowa

Bilety do nabycia: kakava.lt

25^{ty} MAZOWIECKI TEATR MUZYCZNY
im. JANA KIERSTY

Zadanie p.n. Prezentacja dorobku artystycznego Mazowieckiego Teatru Muzycznego na gronie w 2025 r.
LITWA sfinansowana ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.
Mazowiecki Teatr Muzyczny im. Jana Kiersty jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego.

www.mfentr.pl

25^{ty} SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
Samorząd Mazowieckiego Teatru Muzycznego w ramach publikacji 25^{ty} Samorządu Województwa Mazowieckiego

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.10 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Zrób to ze smakiem”
8.20 Galicja. Miasta i ludzie
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Notacje
9.25 Jesteśmy stąd
9.35 „Napisane życie. Wisława Szymborska” film dok.
10.35 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.25 Alchemik
11.40 Rola życia
12.05 S. „Czarne chmury”
13.00 Z pamięci
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.35 Polacy to wiedzą!
14.00 To jest gra – wakacyjnie
14.25 „Tolek, Banan i inni” film dok.
15.20 Jesteśmy stąd
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.20 Polacy w kosmosie
17.45 S. „Chłopi”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Jerzy i Jolanta Turbasa
22.15 Galicja. Miasta i ludzie
22.40 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno

00.10 Studio Wilno
00.30 Z Historią na Ty

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 „Czego nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.30** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Japoński anioł. Chiyune Sugihara” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Babilon Berlin”
22.25 S. „Gra cieni”
23.20 S. dok. „Niezwyciężony”
23.45 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Będzie wszystkiego
21.00 „Chcę zostać na Litwie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Pomiędzy nami góry” dramat
00.45 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwin w sercu
8.30 Memora
9.00 Dzień dobry, Litwo
10.00 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym
12.15 Sportowe chwile z LRT
12.30 Oto kino!
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym
15.20 Sportowe chwile z LRT
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
18.30 Lekkoatletyka. Diamentowa Liga Wandy
22.00 S. „Mesjasz”
23.20 Wizjonerzy
23.30 Notatki przyrodnika
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość

jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
20.30 S. dok. „Pojedynczy Aras”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Helikopter w ogniu” dramat
01.40 S. „Outlander 5”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Thunderbolt” film fab.
23.15 „Egzekutor” film fab.
01.30 S. „FBI”

lrytas.tv

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Kocioł litewski
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Godzina TV Wolność
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Nieodkryta Rosja”

17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Scho-dy do nieba”
21.25 S. „Grom z jasnego nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Lato na wzgórzu
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 Godzina TV Wolność

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Dropped”
9.00 „Na dwóch kołach”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
20.00 „Kochanki i kłamczuchy”
21.00 „Wojny magazynowe”
21.25 Koszykówka
23.30 „Wojny magazynowe”
00.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
8.40 S. „Gry Przewznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”

12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kwiaty nad piekłem”
23.05 S. „Śmiertelne tropiki”
00.20 S. „Nie zabijaj”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 S. „Czterdziestolatek”
10.00 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 Agrobiznes
13.35 To się opłaca
13.50 „Skrzydła i sieci. Niezwykły taniec w powietrzu”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.25 „Irena San-tor. Magiczny jeden

krok” film dok.
00.35 „Marsylski łącznik” film fab.

07.05 Afisz kulturalny
07.15 Muzyczne poranki
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróż z historią”
09.25 „Informacje kulturalne”
10.00 S. „Wojna domowa”
11.20 „Ucieczka z kina „Wolność” film obycz.
13.15 „Reżyserzy”
14.15 S. „Jagoda w mieście”
15.00 „Pan Tadeusz” dramat
17.40 S. „Wojna domowa”
19.00 „Bach Festival Świdnica”
19.25 Wstęp Wolny
19.45 „Sabine Weiss, portret ulicy” film dok.
21.00 „Parasite” film fab.
23.20 „Grona gniewu. Upiory Ameryki” film dok.
00.30 „Piorun i Lekka Stopa” film fab.

07.00 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.00 Koncert
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Moja historia
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”
15.50 Nad Niemnem. Za wschodnią granicą
16.10 Lasko-wik & Malicki
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 „To jest grane”

17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”
20.10 Informacje kulturalne
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Zatoka szpiegów”
23.15 Polonia
24. Tygodnik
23.50 „Kabaretowe Naj”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Wojownicy czasu”
08.30 S. „Na kłopoty... Bednarski”
09.25 „Kamperem po Południu”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Radio Powstańcze Błyskawica”
10.15 „Historia Polski” film dok.
11.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 S. „Tajemnica Enigmy”
12.05 „Na tropie przyspraw. Pikantnie i słodko. Estragon”
12.30 „Jaster” film dok.
13.30 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
13.35 S. dok. „Korona Gór Polski”
14.05 S. dok. „Kultowe zabytki”
14.55 „Był taki dzień”
15.00 „Fontaine-bleau” film dok.
15.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
16.00 „Bona” film dok.
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
17.15 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.05 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

18.15 „Historia Polski” film dok.
19.10 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.15 „Flesz historii”
19.30 „Śladami zbrodni i walki 1944-1956”
20.00 S. „Gdańsk”
20.55 „Film dokumentalny”
21.15 „Powstanie Sejneńskie 1919”
22.00 „Figurant” film obycz.
23.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzną
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Obyś był zimny albo gorący
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastę
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzną
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
14.05 Mateczniki Polskości

14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Życiu powiedzmy TAK
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Był człowiek postany

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Supłkowe ABC
7.25 Rozmowy na dwie głowy
7.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Całkiem niezła historia
9.40 „Bartoszewski. Siła przebaczenia” film dok.
10.30 Gra słów
10.55 Dobry tytuł
11.20 Supłkowe ABC
11.40 Rozmowy na dwie głowy
11.45 Urodzeni artyści Jerzy i Jakub Turbasa
12.15 S. „Komisarz Alex”
13.00 Zapomniani, odzyskani
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.10 Notacje
14.20 „Albumy z Wojtkuszek” film dok.
15.10 Strona po stronie
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Supłkowe ABC
17.45 „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
18.50 Co się dzieje w kulturze?
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Jutro idziemy do kina” film fab.
22.45 Imbir i Cytryna
23.10 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 Info Wilno
00.15 Studio Wilno
00.5 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 „Czego nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00 Wiadomości
14.20 Dzień dobry Litwo
15.00 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym
17.30 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 „Jan” film dok.
23.55 „Omerta 6/12” thriller

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Maska” komedia
21.35 „Gdzie jesteś, Bernadette?” komedia
23.30 „Zabójca

gra” thriller
01.25 „Drillbit Taylor: Ochroniarz amator” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Japoński anioł. Chiyune Sugiharę”
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Zmartwychwstanie” film dok.
8.30 Niedzielne przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „Droga prowadząca do wolności” film dok.
13.00 Żyj tak czysto, jak to możliwe
13.30 „Gen ciekawości”
14.00 Liga Talentów Muzycznych 2024. Palanga
15.00 S. dok. „Cisza w dźwięku”
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 „Odblaski”
20.00 Perspektywa
20.30 Panorama
21.00 „Kradzież koni” dramat
23.00 „Retrospektywa Larsa von Triera: Melancholia” dramat
01.10 „Czarny Księżyc. Podróż do Świt” film dok.

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”

15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 Prosto z Eurobasketu
16.30 Koszykówka
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Kurdowie 2: Nowa era” film anim.
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia” dramat
00.45 „Battleship: Bitwa o Ziemię” film fab.

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Jestem gwiazdą... Wpuśćcie mnie!”
21.25 „Od kołyski aż po grób” film fab.
23.35 „Thunderbolt” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 „Pod jabłonią jest biało”
8.00 S. „Cena imperium”
9.00 Lato na wzgórzu
9.30 Cel podróży
10.00 Litewskie muzea
10.30 S. dok. „Szkoła komunikacji rodzic dziecko”
11.00 Pytanko
11.30 W rytmie ogrodu
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Agenci

sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Scho-dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Sprawa gustu
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Dropped 2”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
20.00 „Magazy-nowe wojny”
20.25 Koszykówka
22.30 „Clerks: Sprzedawcy 2” dramat
00.20 „Cudzoziemiec” film fab.

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”

12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detektyw z Chelsea”
22.45 S. „Śmiertelne tropiki”
00.00 S. „Karen Pirie”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Otrzyście już tży”
09.00 S. „Czterdziestolatek”
10.05 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 Okrasa łamie przepisy
13.10 Agrobiznes
13.30 Magazyn Rolniczy
13.50 „Skrzydła i sieci. Niezwykły taniec w powietrzu”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedziectwo”
18.00 Teleexpress
18.20 Jaka to melodia?
19.00 Reporterzy
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.25 „Brunet wieczorową porą” komedia
00.10 „Księżniczka na Manhattanie” komedia

07.05 „Afisz kulturalny”
07.15 Muzyczne poranki
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.20 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
10.00 S. „Thierry Śmiałek”
11.10 „Bach Festival Świdnica”
11.35 Koncert
12.50 „Sabine Weiss, portret ulicy” film dok.
14.00 „Koyaanisqatsi” film dok.
15.40 „Sirocco” film fab.
17.25 Informacje kulturalne
17.50 Gwiazdzbior TVP Rozrywka
18.45 Koncert
19.40 Muzeum Polskiej Piosenki
19.50 „Borsalino. Historia kultowego kapelusza”
21.00 „Pan Majestryk” film fab.
22.55 S. „Profesor T”
23.55 „W trzy miesiące dookoła świata” film dok.

07.00 „Panorama”
07.35 „Korona Gór Polski”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 Informacje kulturalne
12.30 S. „Wszystko przed nami”
13.00 „Moja historia”
13.20 S. „Jan Serce”
15.35 Polonia 24. Tygodnik
16.30 Program informacyjny 14.30
17.00 Szansa na sukces. Opole 2025
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra

19.15 „Z Andrussem po Galicji”
19.45 Panorama
20.10 Kabaretowe Naj
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „U Pana Boga w ogródku”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Zmiennicy”
00.10 Panorama

08.10 „Był taki dzień”
08.15 „Flesz historii”
08.30 S. „Gdańsk”
09.25 „Kamperem po Południu”
09.40 „W kotle historii”
10.05 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.15 „Historia Polski” film dok.
10.45 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.10 „Ex Libris”
11.30 S. „Tajemnica Enigmy”
12.10 „Koło historii”
12.40 „Na tropie przpraw. Pikantnie i słodko”
13.05 „Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji” film dok.
13.45 „Polskie Parki Narodowe” film dok.
14.10 S. dok. „Korona Gór Polski”
14.35 „Park Narodowy New Forest” film dok.
15.25 „Zagadka egipskich hieroglifów i Bracia Champolion” film dok.
16.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
16.30 „Korona królów”
16.55 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
17.15 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Historia Polski” film dok.
18.45 „Chrobry” film dok.
19.35 „Westerplatte z Białorusi” film dok.
20.00 S. „Gdańsk”
20.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
21.05 „Fontain-

bleau” film dok.
22.00 „Kamerdyner” dramat
00.20 S. „Erynie”

01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy małuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Kuźnia Redemptorystów
07.40 50 lat w Republice Konga
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Opiekuńcze skrzydła – Hospicjum św. Anny w Lubartowie
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem Mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Grunwald 1410 rys historyczny i znaczenie bitwy pod Grunwaldem
14.05 Centrum Ewangelizacji
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Podobni do ewangelicznego siewcy
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Ojcu Świętemu się nie odmawia...

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Domisie
7.35 Rok w ogrodzie
8.05 Unia kulinarna
8.20 Podróże z historią
8.50 Tygiel
9.10 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.25 Czas w las
9.50 Tańczące ze światem
10.15 Domisie
10.40 S. „Trzy Szalone Zera”
11.05 Do śmiechu!
11.50 Strefa brzmienia Rosemerry
12.05 S. „Plebani”
12.50 „Tolek, Banan i inni” film dok.
13.40 Jesteśmy stąd
13.50 Saga rodów
14.05 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
14.35 Rozmowy (nie)wygodne
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Rozmowy w Mackiewiczówce
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.35 Nowe spojrzenie
18.15 S. „Siła wyższa”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 Lato z Radiem i Telewizją Polską
22.55 S. „Nad rozlewiskiem”
23.40 To jest grane
00.05 Do śmiechu!
00.55 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów

7.00 „Przepisy na dobre życie”
8.00 Nie mam tylu lat
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 „Nury. Krzyk z mgły” film dok.
12.55 S. dok. „Deep Dive Australia”
14.00 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym
16.30 „Bóg wody” film dok.
17.30 Wiadomości
18.00 Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym. Kobiety.
20.30 Panorama
21.00 „Pod przykrywką Blues” komedia
22.30 „Sinefilija” film fab.
00.20 „Konie na wyjeździe” dramat

6.00 Filmy anim.
9.30 „Ace Ventura Jr. Psi Detektyw” komedia
11.15 „Hotel dla psów” komedia
13.10 „Ciekawy przypadek Benjamina Buttona” dramat
16.15 „Nie wszystko złoto, co się świeci” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 „Piotruś Królik 2: Na gigantach” komedia
21.20 „Heroski” komedia
23.15 „Łowcy Zombie” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Dzieci tyśiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Notatki przyrodnika
9.00 Kalendarz

ogrodnika
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gen ciekawości
13.30 Odblaski
14.00 Spacer
14.30 O świcie dnia X
15.00 Euromaxx
15.30 „Oblicza dzielnic wileńskich. Markučiai” film dok.
16.30 Koncert
18.00 „Z okazji 70. rocznicy urodzin choreografa i artysty baletowego Jurija Smorinasa. Legendy”
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Miami Rhapsody” komedia
22.35 „Liam Gallagher. Tak jak było”
00.05 „Ojczyzna” film fab.

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Droga żywności”
10.00 „Witajcie”
10.30 „Transformacja i walka” film fab.
13.00 Prosto z Eurobasketu
13.30 Koszykówka
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Bean” komedia
21.15 „Wilk z Wall Street” dramat
01.05 „Kroniki strażnika” dramat

6.00 „Gordon Ramsay: Niezba-

dane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 S. dok. „Szalona kraina”
11.00 „Opuszczone budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „Ostre psy”
19.00 Muzyczna maska
21.40 „Kamera” thriller
23.35 „Od kołyski aż po grób” film fab.

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Udowodnienie najnowszych technologii”
9.00 Litewski kociół
9.30 Cel podróży
10.00 Nasze zwierzęta
10.30 Litewskie muzea
11.00 Lato na wzgórzu
11.30 Sprawa gustu
12.00 Liga Talentów Muzycznych
13.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.00 „Łowca broni”
7.00 „Supermarket”
8.00 „Inny świat. Wietnam”
10.00 „Przewodnik budowlany”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Kultura odpadów”
11.30 „Wyścig życia”
12.00 S. dok. „Legendarne indyjskie tygrysy”
13.00 „Silniki miast grzechu”
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazyne wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
17.55 Koszykówka
20.00 „Magazyne wojny”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Król Tulisy” dramat
22.55 „Need For Speed” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Stanley Tucci. W poszukiwaniu Włoch”
14.45 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Panda”
21.00 S. „Szczęśliwa Dolina”
22.55 S. „Detektyw z Chelsea”
00.50 „Armia Jednego przestępstwa”

05.45 „Hania”
film TVP
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w
ogrodzie”
09.05 „Rok w
ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Ko-
misarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
Mateusz”
12.35 „Życie lasu.
Ptaki” film dok.
13.30 „Piękna Angeli-
ka” film przygodowy
15.25 Okrasa
łame przepisy
16.00 S. „Pan Mama”
17.05 S. „Dzie-
dztwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec
Mateusz”
19.25 „Przed ekr-
anem”
19.40 „Jaka to
melodia?”
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
21.20 „Furia” dramat
23.45 „Człowiek
mafii” film fab.
01.30 „Mecha-
nik: Czas zemsty”
film akcji

07.05 „Koyaanisqat-
si” film dok.
08.40 „Portrety”
09.00 Koncert
10.10 Informa-
cje kulturalne
10.40 „Pan Maje-
styk” film fab.
12.35 „Anna Ka-
rina, ikona Nowej
Fali” film dok.
13.45 „Tacy byliśmy”
14.25 „Vabank II, czyli
riposta” komedia
16.15 „Literacki
Sopot 2025”

16.50 „Podróż do
Włoch” dramat
18.35 „Siroc-
co” film fab.
20.25 20 x 20 lat
TVP Kultura
21.00 „Poznajmy się
jeszcze raz” film fab.
23.05 „Kayah na
dobry wieczór”
00.10 „Tacy byliśmy”

07.00 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie
na śniadanie”
12.30 „Studio
w kontakcie”
13.15 S. „Waka-
cje z duchami”
14.15 „62. KFPP
w Opolu”
14.40 S. „U Pana
Boga w ogródku”
15.30 „Lato z Radiem
i Telewizją Polską”
16.25 Okrasa
łame przepisy
17.00 Kulturalni PL
17.55 Tu Polonia
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Jan Serce”
19.35 Z gwiaz-
dą przez świat
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
21.00 „Lato z Radiem
i Telewizją Polską”
23.05 S. „Ranczo”
00.45 „Tu Polonia”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Było,
nie minęło”
08.20 „Powsta-
nie Warszawskie
dzień po dniu”
08.30 S. „Korona kró-
łów. Jagiellonowie”
08.50 „Kolebka
Solidarności”
09.10 „Flesz historii”
09.25 S. dok. „Histo-
ria kuchni polskiej”
10.05 S. „Dom”
11.30 „Śladami
zbrodni i walki 1944
1956 Gdańsk”

12.00 „Gdzie jest
Porozumienie
Gdańskie?” film dok.
12.40 S. dok. „Kul-
towe zabytki”
13.30 „Powsta-
nie Warszawskie
dzień po dniu”
13.40 S. dok. „Ko-
rona Gór Polski”
14.05 „Szkocka
Wolność” film dok.
14.50 „Brzezi-
na” dramat
16.20 S. dok. „Pol-
skie 100 lat”
16.45 „Luftwaffe
39: Zbrodnia nie-
ukarana” film dok.
17.30 S. dok. „Hi-
storia w posta-
ciach zapisana”
19.20 „Kolebka
Solidarności”
19.30 S. „Czterej
pancerni i pies”
20.25 „Tajemnice,
zamki i podziemia”
20.40 „Tajemnice
królewskiej posia-
dłości” film dok.
21.25 „Sierpień”
film dok.
22.00 „Kanał” dramat
23.35 „Kamer-
dyner” dramat
01.55 „Polska i świat
z historią w tle”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w
obrazach
01.10 Infor-
macje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Kartka z
kalendarza Powsta-
nie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się
rozumieć
02.15 Wester-
platte Młodych
02.55 Święty na
każdy dzień
03.00 Warto za-
uważyć... w mija-
jącym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Infor-
macje dnia

04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra
do Marxa Histo-
ria Kościoła
05.00 Apel Ja-
snogórski
05.20 Infor-
macje dnia
05.40 Polski
Punkt Widzenia
06.00 Natura
Obiektywnie
06.25 Wykłady z
kongresu: Katolicy a
tożsamość Europy
06.50 Błogosławiona
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z
kalendarza Powsta-
nie Warszawskie
09.00 Infor-
macje dnia
09.15 Wester-
platte Młodych
10.00 Tata z
Małopolski –
afrykańskie
ścieżki ks.
Jana Czuby
11.00 Infor-
macje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzycz-
ne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski
Punkt Widzenia
12.00 Kropel-
ka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Infor-
macje dnia
13.20 Warto za-
uważyć... w
mijającym
tygodniu
13.50 Natura
Obiektywnie
14.20 Ocalić od
zapomnienia
14.30 Msza
święta z Jasnej
Góry
15.20 Muzycz-
ne chwile
15.30 Przegląd
Katolickiego Tygo-
dnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na
każdy dzień
15.45 Jak wygrać
małżeństwo?
16.00 Dzielnia

niewiasta
16.15 Matecz-
niki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Infor-
macje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Republi-
ka Pawłowska
18.30 Przeła-
mując bariery
18.55 Poczet
Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Infor-
macje dnia
19.15 Rozmowy
niedokończone
20.25 Święty na
każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci
21.00 Infor-
macje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra
do Marxa
Historia
Kościola
22.00 Apel Ja-
snogórski
22.20 Infor-
macje dnia
22.40 Polski
Punkt Widzenia
23.00 Warto
być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest
zrobione?
9.00 Usługa
samochodowa
„Ostatnia szansa”
12.00 Naprawio-
ne samochody
14.00 Renowacje
17.00 Klasycz-
ne samochody
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszuki-
wacze opali
20.00 Fani ma-
łych domów
21.00 Nieznana
ekspedycja
22.00 Zapomnia-
ne i upuszczone
00.00 Nagi instynkt
przetrwania

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Saga rodów – Ród Dzieduszyckich
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Księga Prospera”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.55 Sonda 2
11.20 Polacy w kosmosie
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebania”
12.45 Jesteśmy stąd
13.15 Tańcząca ze światem
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 Nowe spojrzenie
15.45 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „U Pana Boga w ogródku”
17.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
18.00 Anna Dymna – spotkajmy się
18.25 Saga rodów – Ród Dzieduszyckich
18.50 Lato z Radiem i Telewizją Polską
19.45 „Sierpień” film dok.
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Przeprzawadzki”
21.50 Kultowe rozmowy
22.20 Jeden dzień z życia
22.30 Wileński koncert życzeń
22.55 Daję słowo
23.45 Rozmowy niesymetryczne

00.10 Lato z Radiem i Telewizją Polską

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Perspektywa
8.00 Świąteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tyśiąclecia
11.30 S. dok. „Chiny – starożytne królestwo natury”
12.25 S. dok. „Siedem światów. Jedna planeta.”
13.20 S. dok. „Średniowieczne serce Europy”
13.50 „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 „Japoński anioł. Chiyune Sugihara”
16.45 Koncert życzeń
18.00 Spacer
18.30 Wiadomości
19.00 „O świcie dnia X”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Fon Fok”
21.50 „Miłość i turbulencja” komedia
23.25 „Omerta 6/12” thriller
01.20 „Miami Rhapsody” komedia

6.00 Filmy anim.
7.15 „Tom i Jerry” film anim.
7.35 „Zwierzaki na ratunek” film anim.
9.30 „Pajęczyna Charlotty” komedia
11.15 „Jak długo jeszcze?” komedia
12.55 „Rycerz króla Artura” komedia
15.35 „Królowe życia” komedia
17.20 Teleloto TV gra

18.30 Wiadomości
19.30 „Transformers: Przebudzenie bestii” film fab.
22.00 „Saltburn” dramat
00.40 „Lokum” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
8.30 S. „Śledczy”
9.00 Odbłaski
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Babciu, naucz mnie.”
11.30 Memoria
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 „Księżniczka na ziarnku grochu” bajka
14.45 „Kalosze szczęścia” film rodziny
15.45 „Hui Buh i Zamek Czarownic” komedia
17.15 „Siedziałbym w rakiem...” film dok.
18.00 Litewska Liga Piłki Nożnej A. „Žalgiris” – „Panevėžys”
20.30 Panorama
21.00 „Il Trittico” opera
00.05 S. „Marple Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Szef kuchni na farmie”
10.00 S. dok. „Dziśki rok na ziemi”
11.10 „Dzieciak rządzi” film anim.
13.00 „Finding You” dramat
15.30 „Bridget Jones 3” komedia
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rzuca-

my monetą”
21.00 „355” film fab.
23.30 „Kochając Pabla, nienawidząc Escobara” dramat
01.45 „Warcraft: Początek” film fab.

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „Farma Clarkson`s”
11.00 „Opuszczone budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „Ostre psy”
19.00 Maska muzyczna
21.40 „Zabójczy koktajl” komedia
00.00 S. „The Grand Tour”

lrytas.tv

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Pod jabłonią jest biało”
8.30 „Dzisiaj jest dużo pracy”
9.30 Kolory ogrodu
10.00 Pytanko
10.30 Rozmowy nad morzem
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Z miłości lub dla pieniędzy”
13.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki

19.00 S. dok. „Cena imperium”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.55 „Seksja. Skarby drewna”
7.00 „Magazynowe wojny”
8.30 „Inny świat. Wietnam”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Na dwóch końcach”
10.30 „Egązas dugnas”
11.00 S. dok. „Zmieniająca się planeta”
12.00 S. dok. „Dziśkie psy. Rodzina”
13.00 „Silniki miast grzechu”
14.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
17.55 Koszykówka
20.00 „Turystyczny Litwin”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Formuła 1”
00.30 „Plan lotu” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Panda”
21.00 S. „Niewidomy detektyw”
22.45 „Do góry” komedia
01.05 S. „Szczęśliwa Dolina”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.50 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”
10.55 S. „Przystań”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Poszukiwacze Nadziei”
14.05 „Świat tętniący życiem”
15.10 „Zakazane piosenki” film wojenny
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Koncert
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 „Jutro idziemy do kina” film fab.
23.15 „Furia” dramat
01.35 „Piękna Angelika” film przygodowy

06.55 „Magia serc recital Zdzisławy Sośnickiej”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 S. anim. „Olimpiada Bolka i Lolka”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Anna Karina, ikona Nowej Fali” film dok.
11.15 „Od ucha do ucha” filmy anim.
11.25 „Włós” film anim.
12.25 S. „Thierry Śmiałek”
13.10 „Tamte lata, tamte dni”
13.50 Koncert

15.00 Dobry tytuł
15.40 „Słodka Irma” komedia
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Moonraker” film sensac.
23.15 „Charles Bronson, wcielenie męskości” film dok.
00.20 „Do raję” film fab.

07.00 „Panorama”
07.35 „Historia polskiego sportu”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. św. Kazimierza”
15.15 „Piłka nożna Betclit”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Jan Serce”
19.30 Szansa na sukces. Opole 2025
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stulecie Winnych”
22.20 „Żona dla Polaka”
23.15 „Gangsterzy i filantropi” komedia
00.40 „Rodzina, ach rodzina”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Było, nie minęło”
07.40 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.50 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.10 „Poza ramami. Wojciech Gerson” film dok.

08.35 „Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno”
09.00 S. „Dom”
10.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.25 S. dok. „Kultowe zabytki”
11.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.20 „Korona Gór Polski”
12.45 „Trykot z orłem” film dok.
13.05 S. dok. „Droga od Chrystusa do Konstantyna”
14.00 „Operacja Himmler” dramat
15.20 „Złoty pociąg” film dok.
16.05 „Był taki dzień”
16.10 „Wojownicy czasu”
16.40 „Sierpień” film dok.
17.15 „Fontainebleau” film dok.
18.05 „Piosenką przez historię”
18.15 „Radio Powstańcze Błyskawica”
18.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
18.30 S. „Cztery pancerni i pies”
19.20 „Przełot nad zdobytym miastem” film dok.
19.45 „Polskie 100 lat”
20.10 „Był taki dzień”
20.15 „Historia pewnego życia” film dok.
21.00 „Brzeźna” dramat
22.30 „Kanał” dramat
00.05 „Nasz Mieczysław Gil” film dok.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 O. Rafał, kto go nie zna?
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Historia, której nie pamiętam
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Jeden Kościół, wielu świętych
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Muzeum 303
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.40 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce
12.00 Głos serca
12.45 Muzyczne chwile

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.00 Zjazd Skautów w Załęczu
14.40 Brat Anatol apostoł Maryi
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskość
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiera Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Nie tylko Ulmowie
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Łowcy klasyków
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznice

6.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
6.55 Jesteśmy stąd
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Podróże Małej i Dużej
8.45 „Polskie 100 lat – Wojna Polska 1939” film dok.
9.10 Nowe spojrzenie
9.35 Sensacja XX wieku – Narodziny wojny
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
12.10 S. „Nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 Polska i świat z historią w tle
13.20 Kulturalni PL
14.15 „Obrócy” film dok.
15.05 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945 Pod wrześniowym niebem”
15.20 Prasa donosi – Wrzesień 1939 roku
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Prasa donosi – Wrzesień 1939 roku
19.40 Daję słowo
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Polskie 100

lat – Wojna Polska 1939” film dok.
22.15 Podróże Małej i Dużej
22.40 Polska i świat z historią w tle
22.55 Jesteśmy stąd
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno
23.45 Studio Wilno
00.00 Sensacje XX wieku

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska policja wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 Czego nie mówić.
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Babilon Berlin”
23.20 S. „Berlińska policja wodna”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”

13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Chcę zostać na Litwie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Lansky” film fab.
00.55 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „Bóg wody” film dok.
8.00 Memora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.05 Nie mam tylu lat.
14.30 Kto i dlaczego?
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 Co dalej?
17.30 S. „Solsidan”
18.15 Euromaxx
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.10 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Biegacz” film fab.
23.00 Euromaxx
23.30 Gen ciekawości
00.00 Obietnica

5.50 „Rzucamy monetą”
7.00 „Szef kuchni na farmie”
8.00 „Szef kuchni na farmie”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Dro-

ga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Eurobasket”
20.30 Koszykówka
22.30 „Dotyk śmierci” film fab.
00.25 S. „Diabły”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Opuszczone budynki”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Komornik 2” komedia
23.00 „Zabójczy koktajl” komedia

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Pytanko
6.00 Cel podróży
6.30 24/7
7.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 W rytmie ogrodu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 24/7

18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Lota”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.00 „Chicago Fire”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Gazas dagnas”
9.30 „Formuła 1”
10.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 „Magazy-nowe wojny”
13.25 Koszykówka
15.30 „Magazy-nowe wojny”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Seszele”
20.00 „Kochanki i kłamczuchy”
21.00 „Krocząc wśród cieni” dramat
23.15 „Hodowca” thriller

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Śledczy. W imieniu ofiary”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”

18.00 S. „Rizzoli i Wyspy”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kassandra”
22.50 S. „Śmiertelne tropiki”
23.50 „Niewidomy detektyw”
01.40 „Złoty Chłopiec”

06.00 S. „Wichrowe wzgórze”
06.50 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.25 S. „Pan Mama”
10.05 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Świat tętniący życiem”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Serwis Info”
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Piękna Zośka” spektakl
00.40 „Fenomen Fogga” film dok.

07.05 „Afish kulturalny”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Od ucha do ucha” film anim.

08.20 „Tamte lata, tamte dni”
08.55 „Podróże z historią”
09.35 Informacje kulturalne
10.00 S. „Wojna domowa”
11.25 „Daleko od okna” dramat
13.35 „Borsalino. Historia kultowego kapelusza”
14.30 Wstęp Wolny
14.50 „Tamte lata, tamte dni”
15.25 Pegaz scena alternatywna
15.45 „Muzeum Polskiej Piosenki”
16.00 „Virtuti” dramat
18.00 S. „Wojna domowa”
19.15 Literacki Sopot 2025
19.50 „Mieczysław Karłowicz” film dok.
21.00 „Orleńta. Grodno '39” dramat
22.55 20 x 20 lat TVP Kultura
23.30 „Moonraker” film sensac.
01.45 „Sokół i koka” film fab.

07.00 „Panorama”
07.35 „Z miłością i misją”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 Kabaretowe Naj
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Stulecie Winnych”
14.00 Koncert
15.00 „Kulturalni PL”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Wynalazki na medal”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”

19.45 „Panorama”
20.10 Nad Niemnem. Za wschodnią granicą
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.10 „Romuald Lipko. Niezapomniane melodie”
00.10 „Panorama”

08.05 „Był taki dzień”
08.10 „A więc wojna”
08.15 „Fake czy historia?”
08.50 „Ex Libris”
09.05 S. „Gdańsk '39”
10.05 „Radio Powstańcze Błyskawica”
10.10 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.15 „Prasa donosi”
10.25 „Historia Polski” film dok.
11.05 „A więc wojna”
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 „Nasz Mitek” film dok.
12.15 „Koło historii”
12.40 „Był taki dzień”
12.45 „Wieluń” film dok.
13.05 „Na Tropach Historii”
13.15 S. „Tajemnica Enigmy”
13.55 „Polska i świat z historią w tle”
14.15 „Lotnicy” film dok.
14.45 „Zalana dolina” film dok.
15.35 S. dok. „Droga od Chrystusa do Konstantyna”
16.25 „Rzecz Polska”
16.35 S. „Korona królów”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.50 „Historia Polski” film dok.
18.45 „Polska i świat z historią w tle”
19.10 „Ex Libris”
19.30 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.35 „Flesz historii”
19.50 „Kolebka Solidarności”
19.55 S. „Gdańsk '39”
20.50 „Kolebka

Solidarności”
20.55 „Polskie 100 lat”
21.25 „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński” film dok.
22.20 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945”
22.35 „Był taki dzień”
22.40 „Pod prąd” film dok.
23.30 „Kolebka Solidarności”
23.40 „Obrońcy” film dok.
00.25 „Kolebka Solidarności”

02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Credo: Wiera Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Gość Oczekiwany
08.35 Skrzydła miłości
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20
10.30 Moja katolicka rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Zdziwiający

świat chrząszczy
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Gorzki to chleb jest polskość” Cyprian Kamil Norwid
16.05 Polacy w Bitwie o Anglię
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Poznajemy Polskę
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 IV rozbiór Polski

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Łowcy staroci
12.00 Fani czterech kółek
17.00 Nagi instynkt przetrwania
17.30 Jak to jest zrobione
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Nagi instynkt przetrwania
23.00 Zabójcze łowienie

Najzdrowsze rasy psów: kundelki na szczycie

Brytyjski chirurg weterynaryjny Graham Lewis wskazał pięć ras psów, które dzięki genetycznej odporności najrzadziej wymagają wizyt u weterynarza.

Na szczycie listy najzdrowszych psów znalazły się... kundelki! W zestawieniu nie mogło zabraknąć australijskiego psa pasterskiego. Jack Russell Terrier — energia i zdrowie w jednym; Border collie — dla aktywnych i świadomych właścicieli; Chihuahua — długowieczny maluch z charakterem. Ekspert podkreśla: duże psy żyją krócej niż małe, a rasy o spłaszczonych pyskach (np. mopsy, buldogi) są bardziej narażone na problemy z oddychaniem.

Fot. Freepik.com

Przed amerykańską szkołą pojawił się aligator

Przed jedną ze szkół w mieście Pearl w stanie Missisipi pojawił się aligator. Dzieci i nauczyciele przez kilka godzin musieli pozostać w budynku. Na miejsce wezwano przedstawicieli lokalnych służb. Po kilku godzinach specjalistom udało się wyciągnąć zwierzę ze zbiornika wodnego. Jak przekazali funkcjonariusze, aligator nie zostanie uśmiercony — przewieziono go w bardziej naturalne środowisko, z dala od terenów zamieszkałych.

Podobne zdarzenia w tej części Stanów Zjednoczonych nie należą do rzadkości. Missisipi, podobnie jak sąsiednia Luizjana czy Floryda, jest naturalnym środowiskiem dla aligatorów. Zwierzęta te potrafią pojawiać się w pobliżu terenów zamieszkałych, szczególnie w okresach, gdy poszukują nowego terytorium lub pożywienia. Lokalne władze regularnie apelują, by w takich sytuacjach nie próbować samodzielnie usuwać gadów i natychmiast kontaktować się ze służbami.

Niesamowity wyczyn japońskiego 102-latka

102-letni Kokichi Akuzawa niedawno zdobył słynną górę Fudzi (3 776 m n.p.m.). Już wcześniej, w wieku 96 lat, został najstarszym człowiekiem, który zdobył ten najwyższy szczyt Japonii. Wyczyn ten został wpisany do Księgi Rekordów Guinnessa. „Jestem sześć lat starszy niż ostatnim razem, kiedy się tam wspinałem. Byłem tam kilka razy i podziwiałem widoki” — powiedział Japończyk.

Upadek, półpasiec i niewydolność serca nie odwiodły go od zrealizowania celu. Akuzawa to pasjonat pieszych wędrówek. W ramach treningu codziennie odbywa godzinny spacer, a raz w tygodniu wspina się w górach.

Fot. Guinness World Records

Fotomigawka

We środę 27 sierpnia naszą redakcję odwiedziła wycieczka z województwa suwalskiego w Polsce, oprowadził ich dziennikarz i publicysta „KW”, Rajmund Klonowski Fot. Ignacy Skrobia-Jaworski